Ao. 1820.]

[No. 2.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 8sten JANUARI 1820.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz. enz. enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen Saluit! *doen te weten.*

NADEMAAL bij eene resolutie, op heden in Rade van Indië genomen, is bepaald dat het eiland *Timor* eene onmiddelijke onderhoorigheid van *Java* zal zijn.

En nademaal hetzelve eiland mitsdien heeft opgehouden te behooren tot het Gouvernement der Molukkos, waarmede hetzelve bij besluit van Kommissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, van den 24sten januari 1817 n°. 22, was vereenigd.

ZOO IS HET, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, van de voormelde bepaling bij deze Onze openbare publikatie aan een iegelijk kennis te geven, met bijvoeging, dat de uitzondering op de vrije vaart en handel, welke ten aanzien van de Molukfche eilanden, bij art. 117 van het *reglement op het beleid der regering, het justitie-wezen, de culture en den handel in 's lands Asiatische bezittingen* is gemaakt, alsnu heeft opgehouden op het eiland *Timor* van kracht te zijn, alwaar, van nu af aan, gelijke vrijheid van vaart en handel zal bestaan, als in de overige Nederlandsche bezittingen in Oost-Indië.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, alom waar zulks gebruikelijk is, worden geaffigeerd en gepubliceerd in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand te zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg den zestienden december des jaars een duizend acht honderd en negentien.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. C. BAUD.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz. enz. enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen Saluit! *doen te weten:*

BIJ art. 12 van de voorwaarden, op welke bij besluit van Kommissarissen Generaal van den 7 november 1817 de koffij tuinen zijn verhuurd, is bepaald, dat de huurders van die tuinen de bevoegdheid zullen hebben om, in plaats van hunne pacht in koffij te voldoen, dezelve in geld te betalen, tegen zoodanigen prijs als jaarlijks zal worden vastgesteld en bekend gemaakt.

Bij art. 14 van dezelfde voorwaarden heeft het Gouvernement zich verbonden, om tegen dienzelfden prijs den geheelen oogst aan te nemen.

Bij de deliberatien welke over den voor het nu ingetreden jaar te bepalen prijs heb ben plaats gehad, heeft de Regering gelet, zoowel op den tegenwoordigen staat der markt als op de nuttigheid om door de zekerheid van een billijk voordeel, de nijverheid der inlandsche bevolking meer en meer optewekken, en heeft, na rijpe overweging, den onderwerpelijken prijs in het jaar 1820, gesteld op *dertig Indische guldens* de *pikol.*

Wij geven hiervan bij deze Onze openbare publikatie kennis aan den volke, en gelasten mitsdien, dat de huurders van koffijtuinen, in voldoening van de huur over het jaar 1820, zullen kunnen volstaan met de betaling van *dertig guldens* voor elke *pikol*, of van *negen stuivers* voor ieder *katje* koffij, zullende van wege het Gouvernement dit produkt tegen denzelfden prijs worden aangenomen, van zoodanige huurders als hunne koffij ter verkoop zullen komen aanbieden.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in alle resi entien en alomme worden afgekondigd, in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts dat alle hoogere en lagere collegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den zevenden januari een duizend acht honderd en twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. C. BAUD.

AANSTELLINGEN.

Hoofd-Directie van Financien.

Tot Hoofd-Directeur, de Heer *J. C. Goldman.*

Tot Secretaris, de Heer *P. Dutvené.*

Tot Commies der 1ste klasse bij het 1ste Departement, *A. H. Buchler.*

Tot Kommies der 2de klasse bij het 2de Departement, *J. Jansen.*

Tot Commies der 2de klasse bij het 2de Departement, *P. B. Bik.*

Bij de Hoofd-Inspectie der Financien.

Tot Hoofd-Commies *E. van Teijlingen.*

Tot Commies, *J. Verschuur.*

Tot Predikant bij de Hervormde Gemeente te Sourabaija, de Wel Eerwaarde Heer *H. Potter.*

In de residentie Batavia.

Tot de waarneming der functien van Adsistent Resident voor de Financien, *A. Coblijn.*

Tot 1ste Commies bij den Adsistent Resident voor de Financien, *R. M. Schaubing.*

Tot Commies bij den Adsistent Resident voor de Politie der Stad, *J. G. Hofmeijer.*

Tot 2de Commies op het verwisselings-Kantoor en dat der Middelen, *A. A. Huijsers.*

In de Preanger Regentschappen

Tot Heelmeester en Opziener der Koepokinenting, *J. Bruijninga.*

Bij de Koloniale Marine.

Tot Luitenant der 2de klasse, *J. Bouman.*

Voorts is honorabel op deszelfs verzoek ontslagen, de heer *L. Z. Veeckens*, Hoofd-directeur der Financien.

Aan den heer *Mr. J. Bousquet*, Raad van Financien voor de zaken van het 2de departement, is opgedragen om onder den titel van *Adjunct Hoofd-directeur*, de werkzaamheden van *Hoofd-directeur van de Financien* waartenemen, telkens wanneer deze laatste zal afwezend zijn.

Voorts zijn door Zijne Excellentie de Heer Secretaris van Staat Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, bij onderscheidene besluiten de volgende militaire benoemingen gedaan, als:

Tot adjudant bij den kolonel Inspecteur der troepen, den kapitein bij het 18de regement infanterie *M. L. Gezelschap.*

Bij het regement infanterie no. 18.

Tot majoor, den kapitein bij het 22ste bataillon infanterie *C. Hengst.*

Bij het bataillon infanterie no. 20.

Tot majoor, den kapitein adjudant van den kolonel inspecteur der troepen, *L. D. A. la Lauze du Cloux.*

Tot 2de luitenants, de adjudanten onder-officiers van het regement infanterie No. 18 *A. Polsvoort* en *Louis Wijrsch* van hetzelve bataillon, en tot 1ste luitenant den Inlandschen 2de luitenant *Satta.*

Bij het bataillon infanterie no. 22.

Tot 2de luitenants, de adjudant onder-officier thans geëmploijeert bij de militaire school *G. Schrijber*, en den sergeant majoor bij het regement infanterie No. 18 *J. C. Heijl.*

Bij het bataillon infanterie no. 23.

Tot luitenant kolonel, de majoor bij het regement infanterie No. 18 *J. Tierlam.*

Tot 2de luitenant, de adjudant onder-officier van het regement infanterie No. 18 *P. Sterk*, en den sergeant majoor van het bataillon infanterie No. 23 *A. van der Giesen.*

Bij het bataillon infanterie no. 24.

Tot luitenant kolonel, de majoor bij het 20ste bataillon infanterie *J. Stijman.*

Tot 2de luitenants, de adjudanten onder-officiers van het bataillon infanterie No. 22 *J. Mens* en van No. 19 *D. de Meijer.* Tot 1ste luitenant den Inlandschen 2de luitenant van hetzelve bataillon *Morsalein.*

Bij het bataillon infanterie no. 25.

Tot 2de luitenant, den adjudant onder-officier van hetzelve bataillon *C. van Appelstern*, den kadet eleve *A. J. van Buhl*, en den Ambonenschen sergeant *C. Marcus.*

Bij het bataillon infanterie no. 26.

Tot 2de luitenants, de adjudanten onder-officiers van hetzelve bataillon *A. U. Boonemmer* en van No. 21 *Johannes Peet.*

Bij het bataillon pionniers.

Tot 1ste luitenant, den 2de luitenant van gemeld bataillon *J. van Venema.*

Bij het corps Bengaalsche lanciers.

Tot 2de luitenant, den opper-wachtmeester bij gemeld corps *J. C. Stichter.*

Gepensioneerd, de Inlandsche 1ste luitenant bij het bataillon infanterie No. 20 *Allieman.*

Uit Zijner Majesteits dienst is honorabel op deszelfs verzoek ontslagen, de luitenant kolonel

van het 24ste bataillon infanterie, *van Dommelen.*

Uit Zijner Majesteits dienst zijn gedemitteerd, 1ste luitenants *P. de Bree & W. F. Durr*, beide van het 26ste bataillon infanterie.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 31 — *Z. M. korvet Anna Paulowna, kapitein-luitenant J. Verveer, van Sourabaija den 12den december met Z. M. troepen. — Dito kanonneer-boot no. 2, 2de luitenant G. H. C. Lutkens, van Lampong Toelangbauang den 27sten dito, passagier 2de luitenant Seest. — Amerik. schip Jackson, T. Brijant jr. van Manilla den 15den dito.*

Jan. 1 — *Schip Sourabaija, J. Theunisse, van Amsterdam den 22sten juli, passagiers de Predikant H. Potter met vrouw en 3 zoonen, 1ste luit. J. P. Pabst en vrouw, 1ste luit. adj. inspecteur P. van Vlissingen, 2de luit. bij de genie C. O. van Kesteren en A. J. van Oosterhoudt, 2de luit. F. G. Hubert de St. Gille, de heeren J. van Kooten, J. K. Jonker, A. M. de Groot, P. J. Alix met vrouw en 3 kinderen, C. V. de Storm en vrouw, W. V. de Waart en vrouw, P. Rhijnbergen, vrouw en zoon, H. Knape en vrouw, C. Goliad en vrouw, J. Bovij, J. Waal en een detachement Z. M. troepen. — Eng. schip Marij, W. Wijlie, van Samarang den 20sten december.*

— 2 — *Z. M. brik Zee-hond, 2de luit. J. W. Klein, van Muntok den 25sten december. — Eng. brik Adventure, J. R. Gillon, van Riouw den 6den dito. — Brik Tjoempo, Tan Sioei, van Sourabaija den 25sten Nov.*

— 3 — *Schip De Nieuwe Zeelust, P. Swart, van Japan den 9den december, passagiers 2de luit. ter zee H. C. Haase, de heeren D. Gossman, H. G. Engelen, G. L. Hagen en H. D. van Rhijnberg.*

— 4 — *Schip Jan en Cornelis, J. Duijff, van Amsterdam, den 8 aug. 1819, passagiers de generaal majoor Holsman, en een detachement Z. M. Troepen, de heeren C. A. Plaat, H. Smith auf Altenstad, O. Smith auf Altenstad, F. Fisscher en Loriaux. — Eng. schip Bombaij, A. Hamilton, van Bombaij, den 26 november, passagiers kol. Gifford en de heer F. M. Winn. — dito Herefordshire, W. Hope, van dito den 26 dito. — do. Ladij Sophia, J. G. Duncar, van Mauritius, den 13 dito, passagiers de heeren Palmer, Abott, Jessen, de Grave, L. Caroulle, juff. Petit, en juff. Kramer.*

Vertrokken.

Jan. 1 — *Schip Admiraal Buijskes, W. P. Coffin, naar Rotterdam, passagier een kind van den heer Trail. — Schip Pekin, H. Smit, naar Cheribon.*

— 6 — *Engs. schip Stanmore, Forlesse, naar Malacca, passagiers een luitenant, twee soldaaten en vijf bengalezen.*

— 7 — *Schip Elizabeth, C. Pakes, naar Amsterdam, passagiers mev. van Leijden en drie dochters, drie kinderen van den heer Couperus, een kind van den heer Wijnstok, en een Invalide.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schip Nassau, fregat Wilhelmina, korvet Anna Pauwlowna, brik Zee-hond en kanoneer-boot no. 2; schepen Sourabaija, De Nieuwe Zee-lust, Jan en Cornelis, Arinus Marinus, Henrietta en Betseij en Maria; brikken Goaking, Timor, Adsistentie, Maria, De Goede Voornemens, Indramatjoe, Goanlie, Florus, Hapsing, Marianne en Tjoempo; schooners Haphien, Vredes Hoop, Sanfar, Active en Sala Sala Martha. — Engs. schepen Herefordshire, Bombaij, Ladij Sophia, Marij, Duke of Wellington, Canada, Borneo, Generaal Stuart, Britannia en Morning Star; brikken Gesina en Adventure. — Amerik. schepen Union, Two Brothers en Jackson; brikken Orient en Homer. — Fransch. schip Les Quatre Freres.

SAMARANG.

Aangekomen.

Dec. 18 — *Eng. brik Adventure, J. R. Gillon, van Riouw.*

— 20 — *schoener Pamalang, J. Ternatus, van Tagal, passagiers de heer S. F. Chartiers. — schoener Eliza, S. Gallawaij, van Tagal.*

— 21 — *schip Ruimveldt, W. van Leunen, van Batavia, passagier de heer Harman.*

— 22 — *schip Pamalang, J. Chappel, van Tagal. — brik Anna, P. Boll, van Batavia, passagiers kapt. de Solaris, luit. Riebel & Bottier. — brik Hendrik, H. Deelken, van dito, passagier de heer J. Meßdeer. — brik Elizabeth, S. Martens, van dito. — schoener Fathalkair, K. Purnell, van dito, passagier de heer Ainslie & familie. — chaloup Habgien, Ong Pinkie, van Riouw. — sala sala Passagan, Tjoea Kee, van Malacca.*

— 23 — *schip Envore Fransit, J. Greig, van Batavia. — Amerik. brik Nereus, W. H. Neal, van dito.*

— 24 — *brik Aurora, C. J. Gebhardt, van Batavia, met Z. M. troepen.*

Vertrokken.

Dec. 18 — *Eng. schip Marij, W. Wijlie, naar Caap de Goede Hoop. — brik Adventure, J. R. Gillon, afgewezen van deze rheede als hebbende niet voldaan aan art. 1, 2, 3 en 5, van het reglement der in- en uitgaande regten.*

— 21 — *Maleijer schoener Dasher, Mohamat Kassiem, naar Kotta Ringin.*

— 22 — *brik De Vriendschap, J. Jacks, naar Sourabaija en Amboina, passagiers de heeren Munro, Colville, Marthese & familie.*

— 23 — *Chinees brik Jacoba, Lie Tjiensian, naar Amboina.*

— 24 — *brik Anna, P. Boll, naar Sourabaija, passagiers kapt. de Solaris, luit. Riebel & Bottier. — schoener Fathalkair, C. Purnell, naar Sourabaija. — brik Aurora, C. J. Gebhardt, naar Sourabaija, met Z. M. troepen. — kotter Pambla, J. A. Parma, naar Sourabaija.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schoener No. 16; brikken Aglaija, Johanna Maria, Jacoba Aletta, Helena, Megmerrilies, Heer Manuel, Pieternella, Jacoba Ambrosina, Geertruida; schoener Dorothea; cotter Faire. — Amerik. schip Albion. — Arab. brik Marsock. — Maleijsche brik De Goede Hoop. — Chinees brikken Tjoangiem, Tjiengsoen, Tjinghin, Hoope, De Zwaluwe.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Dec. 22 — *Z. M. kanonneer-boot, no. 1 luitenant Rembaldo, van Batavia den 8sten december 1819, passagier luitenant Eigenhuis.*

— 22 — *schip De vrouwe Helena, J. Marquizeaux, van Samarang den 15 december 1819, passagiers 2 officierens, de heeren E. Ducomet en F. Jonker.*

Vertrokken.

Dec. 12 — *schoener Salomena, H. Schulsz, naar Banda, passagiers De huis vrouw en kinderen van den heer Schulsz.*

Aangekomen.

— 26 — *Eng. brik Alert, G. Brodie, van Makasser den 7 december 1819, passagier mev. Sallat. — brik Vriendschap, J. Jacks, van Samarang den 22 december 1819, passagiers de heeren F. Collville, D. Munro, Marthese en familiet.*

— 30 — *brik Anna, P. Bol, van Batavia den 13 december 1819, passagiers 2 officieren.*

Vertrokken.

In deze week geene schepen of vaartuigen gezeild.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. corvet Eclips, schoeners De Schilpad, Johanna, Iris, Calijpso en kanonneer-boot no. 1; schepen Mastora, Jacoba, Johanna Frederika en De Vrouwe Helena; brikken Amazoon, Tikfing, Constantia, Rembang Harmonie; Willem Johan, Marsock, Jupiter, Helen, De Hoop, Johanna, Recoverij, Vriendschap en Anna; schoeners Rose, Tjinlion, Modeste, Elizabeth en Johanna Elizabeth. — Engs. brik Alert en schoener Derwent. — Fransch schip Le Courier des Isles du vent.

SCHEEPSTIJDINGEN, GETROKKEN UIT DE *HAARLEMSCHE COURANT*.

Den 29 junij is in Texel binnen gekomen het schip de vrouw *Agatha*, Kapt. *R. Witsen*, van Batavia.

Te Helvoet is gearriveerd het schip *Rotterdam*, Kapt. *T. S. Waters* van Sourabaija.

Te Antwerpen is gearriveerd *Russell*, van *Batavia*.

De *Margaret*, Kapt. *Simpson*, van *Batavia* naar Antwerpen, is den 12 juli te Deal binnengeloopen.

Den 24 juli is in Texel binnen gekomen het schip *North-America*, Kapt. *S. Erwin*, van *Batavia*.

Den 29 juli is in Texel binnen gekomen Z. M. oorlogsfregat MARIA REIGERSBERGEN, Kapt. Luit. *J. Groot*, van *Batavia*.

Te Helvoet is gearriveerd het schip *Java*, Kapt. *A. Jongheim*, van *Batavia*.

AANKOMST EN VERTREK DER SCHEPEN VAN DE *KAAP DE GOEDE HOOP*.

Binnengekomen in de Simons-Baaij.

26 Juni, de Nederlandsche brik Willem de I, Schipper John Abes, van Batavia 20 Maart, voor Amsterdam met diverse lading. Deze brik heeft op hare reis veel schade ondergaan door donder, bliksem en storm, en is zeer lek.

Dito, het Engelsch schip Nimrod, schipper T. Gulliver, (de voormalige schipper stierf te Amboyna op den 4den maart,) van Timor 3 april, voor London met spermacetiolie. Dit schip komt alleen hier binnen, om de Nederlandsche brik in behouden haven te brengen.

Gezeild uit de Simons-Baaij.

1 Juli, Z. N. M. schip Prins Fredrik, kapt. W. H. van Senden, naar Amsterdam.

Dito, het Engelsch schip Albinia, schipper T. Lynn, naar Bencoolen met diverse lading.

Binnengekomen in de Simons-Baaij.

8 Juli, de Engelsche brik Queen Charlotte, schipper R. Johnson, van Port Jackson 10 april, met meel voor deze plaats.

4 Aug. het Engelsch schip London, schipper Jos. Bacon, van Batavia 11 juni, met diverse lading voor London.

Binnengekomen in de Tafel-Baaij.

18 Aug. de Engelsche brik Hottentot, schipper Daniel Taylor, van Batavia 24 juni, met rijst, koffij en suiker voor deze plaats.

26 Dito, het Engelsch schip Atlas, schipper Joseph Short, van Duins 16 dezer, met 156 bannelingen voor Nieuw Zuid Wales.

Gezeild uit de Tafel-Baaij.

5 Sept. het Engelsch schip Atlas, schipper Joseph Short, naar Nieuw Zuid Wales met bannelingen.

Binnengekomen in de Tafel-Baaij.

10 Sept. het Deensch schip Governor Bille, schipper Charles Boyle, van Batavia 28 juli, met diverse lading voor Koppenhagen.

Gezeild uit de Tafel-Baaij.

15 Sept. de Engelsche brik Queen Charlotte, schipper R. Johnston, naar Nieuw Zuid Wales met wijn etc.

30 Dito, de Engelsche brik Robert Quayle, schipper Jas. Leslie, naar Van Diemens Land met diverse lading.

Gezeild uit de Simons-Baaij.

27 Sept. Z. M. schip Redwing, kapitein F. Hunn, naar Algoabaaij, hebbende aan boord Zijne Excellentie den Gouverneur.

Gezeild uit de Tafel Baaij.

4 Oct. de Engelsche brik Hottentot, schipper D. Taylor, naar London met wijn etc.

4 Dito, het Deensch schip Governor Bille, schipper G. Boyle, naar Koppenhagen met diverse lading.

Gezeild uit de Simons-Baaij.

6 Oct. de Hollandsche brik Willem den Eersten, schipper Jan Abes, naar Amsterdam met koffij, suiker etc.

Binnengekomen in de Simons-Baaij.

7 Oct. de Nederlandsche brik Willem den Eersten, schipper J. Abes, dewelke gisteren naar Holland vertrokken was, zeer lek terug gekomen.

Binnengekomen in de Tafel-Baaij.

25 *Oct. het Amerikaansch schip American Hero, schipper Thos. Clement, van Canton en Batavia, 6 meij en 4 aug. met thee, suiker etc. voor Gibraltar.*

16 *Dito, het Engelsch schip Ceres, schipper C. Goldsbury, van Siam en Mauritius, 23 meij en 8 sept. met suiker voor deze plaats.*

18 *Dito, het Nederlandsche schip Waterloo, schipper Dirk Hensken, van Batavia 18 aug. met koffij, suiker en rijst voor Amsterdam.*

25 *Dito, de Nederlandsche brik Telemachus, schipper J. P. Klein, van Calcutta 5 aug. met suiker en rijst voor Antwerpen.*

Gezeild uit de Tafel-Baaij.

23 *Oct. het Nederlandsch schip Waterloo, schipper Dirk Hensken, met koffij, suiker en rijst naar Amsterdam.*

BATAVIA, *den 6 januari.*

Particuliere brieven melden de aankomst van Z. E. den Staatsraad voormaligen Commissaris-Generaal *Elout*, op den 28 julij ll., te *St. Helena*, alwaar Dezelve door den Gouverneur Sir *H. Lowe* met veel distinctie ontvangen was. Z. E. dacht binnen weinige dagen de reis voort te zetten.

Z. E. de Schout bij Nacht *Buyskes* was aan boord van het Engelsch schip *Cadmus*, den 9 september ll., in het opzeilen naar *St. Helena*.

Het schip *de Hoop* was in het midden van september te *St. Helena* aangekomen. Kapitein *Ihnken* was weinige dagen na zijn vertrek van Batavia aan boord overleden.

Het schip *Fortitudo*, van Nederland naar Java bestemd, is, met verlies van deszelfs roer, te *Mauritius* binnen geloopen.

Wij hebben Kaapstad Couranten tot 30 october ontvangen. Dezelve behelzen uitvoerige berigten over den oorlog met de kaffers, die wij in volgende nummers zullen mededeelen. De uitbreiding der volkplanters op dien uithoek van Africa brengt natuurlijkerwijze na het verdwijnen der *Hottentotsche Natie* eene drukking op de *Kaffers* te weeg. Wij zien dezelfde oorzaken dezelfde uitwerkzelen hebben in de Vereenigde Staten. Wij zien echter ook met vreugde, dat zoowel aan de Kaap als in Noord-Amerika, de Gouvernementen alles aanwenden, om het natuurlijke onregt zooveel doenlijk te leenigen, dat toch altoos uit het koloniseren van een bevolkt land geboren wordt.

Eenige scheepsberigten van de Kaap, sedert julij vinden de lezers hierboven. De laatste prijscourant van Kaapsche produkten is achter de mengelingen geplaatst.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 28 junij.*

De nederlandsche Ambassadeurs in Frankrijk en in Engeland bevinden zich thans in dere residentie; men verneemt, dat de eerstgenoemde zich, op last van den Koning, herwaarts heeft begeven.

Men verwacht, dat alle de maatregelen, dezer dagen, omtrent het algemeen bestuur genomen, aanmerkelijke bezuinigingen zullen te weeg brengen. Met januarij 1820 wordt de generale directie van den Waterstaat met het ministerie van binnenlandsche zaken vereenigd. De Minister van Staat *Repelaer van Driel* zal, zoo men verzekert, tot dien tijd de portefeuille overnemen.

BRUSSEL, *den 3 julij.*

Morgen wacht men den nederlandschen Ambassadeur bij Z. M. den Koning van Spanje, den heer van *Zuijlen van Nijeveld*, in deze stad. De vereeniging van zoo vele Ambassadeurs geeft aanleiding tot verschillende gissingen.

den 4den julij.

Gisteren heeft men hier ter stede, en elders in deze provincien, eene komeet in het noordelijk gedeelte van den hemel waargenomen. Tien minuten na middernacht stond zij onder de poolstaar. Hare lengte schatte men op 116°, hare breedte op 21°. oogenschijnlijk was zij grooter dan *Capella* en *Arctures*, beide sterren aan de eerste grootte, doch veel minder schitterende; men rekende haren staart op 7° à 8°, alstoen regtstandig op den gezigteinder.

HAARLEM, *den 9 julij.*

Op woensdag den 7 dezer, heeft de open lijke tentoonstelling van planten, onder toezigt van de *nederlandsche huishoudelijke Maatschappij*, een begin genomen. De planten, die ter mededinging naar de opgehangene eereprijzen zijn ingezonden, overtreffen niet alleen in getal die der tentoonstelling van het verleden jaar, maar ook in zeldzaamheid, waaronder inzonderheid die uit de familie der palmen uitmunten. De toeloop ter bezigtiging, uit onderscheidene plaatsen, toont weder de belangstelling van het nederlandsch publiek in deze voortreffelijke inrigting.

BRUSSEL, *den 11 julij.*

Naar men verneemt, heeft Z. M., in de maand mei ll., een besluit genomen, aanwijzende de domein goederen, welke successivelijk zullen worden verkocht, en waarvan de opbrengst zal gebezigd worden tot vernietiging van de schuldbekentenissen van het sijndikaat, tweede series, en tot bestrijking der onkosten, gevallen op derzelver te gelde making, alles naar aanleiding der voorschriften, vervat in de wet van den 9 februarij 1818; zullende, overeenkomstig dat besluit, de gelden, of geldswaarde hebbende effecten, welke in betaling gegeven worden, telkens, na aftrek der remuneratien, bij welgemeld besluit geautoriseerd, in des rijks amortisatie-kas worden gestort.

den 19 julij.

Z. M. de Koning vertrekt morgen naar Vlaanderen, men denkt dat Z. M. acht dagen afwezig zal zijn. H. H. K. K. H. H. de Prins en Prinses van Oranje zullen tot den 20 augustus in Spa blijven; gemelde Vorstin, welker zwangerheid gelukkig voort gaat, zal hare verlossing in Holland afwachten. Prins Frederik zal, gedurende eenige maanden, met den Kroonprins van Pruissen, Zwitserland en Duitschland bezoeken.

den 21 julij.

De werklieden, welke aan de vergrooting van des Konings paleis arbeiden, zijn dezer dagen vermeerderd. De heer Henrij, een bouwkundige, alhier woonachtig, bestuurt de werkzaamheden. Men werkt ook druk aan de kolonnade van het Hof van justitie en aan het voorportaal van den nieuwen schouwburg. De grond van de stadswallen is naauwlijks verkocht, of men begint er reeds huizen te bouwen.

Prins Fredrik der Nederlanden en de Kroonprins van Pruissen zijn in Karlsruhe aangekomen en door den Groot Hertog van Baden op het minzaamst ontvangen. Hoogstdezelve hebben zich van daar naar Straatsburg begeven, alwaar zij den 15 zijn aangekomen.

LEYDEN, *den 22 julij.*

Heden trof deze Hoogeschool, het vaderland en de wetenschappen een onherstelbare slag, in het overlijden van den Wel-Edelen Hooggeleerden Heer *S. J. Brugmans*, Hoogleeraar in de kruidkunde, de scheikunde en natuurlijke historie, en Inspecteur-generaal van den geneeskundigen dienst; die, na eene hevige ziekte van slechts weinige dagen, in den ouderdom van zes-en-vijftig jaren en vijf maanden, aan de zijnen en de maatschappij ontrukt werd. De zeldzame omvang van 's mans kundigheden in alles wat tot de natuurkundige wetenschappen behoort, zijne ongemeene begaafdheid, om dezelve aan anderen mede te deelen, de onvergelijkelijke vlugheid van bevatting, helderheid van inzigten, schranderheid van geest en juistheid van oordeel, hem eigen, zijn verbazend werkvermogen, voorbeeldelooze ijver en kracht van uitvoering, alles verhief hem tot een regtmatig voorwerp der algemeene bewondering. De leijdsche Hoogeschool, welke hem onder hare beroemdste en nuttigste leeraren telde, en aan hem de voortreffelijke inrigting en gedurige verrijking van haar Museum van natuurlijke historie en van haren kruidtuin te danken heeft; het vaderland, 't welk aan hem de hervorming der militaire hospitalen en, na den overgelukkigen slag bij Waterloo, het behoud van een groot deel zijner dappere verdedigers verschuldigd is, de geleerde wereld, welke bij door vele nieuwe en belangrijke ontdekkingen in het rijk der wetenschappen aan zich verpligt heeft, zullen derhalve, met zijne echtgenoote, kinderen, bloedverwanten en vrienden, zijn verlies nog lang op het smartelijkst betreuren. Hoe algemeen de erkentenis zijner uitstekende verdiensten was, getuigt niet alleen zijne verkiezing tot lid der voornaamste geleerde genootschappen binnen en buiten ons vaderland, maar ook zijne benoeming tot Ridder van de orde van den nederlandschen Leeuw en van verscheidene buitenlandsche orders.

(*Haarlems. Courant.*)

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den 18 junij.*

Het alhier gedrukt en uitgegeven wordende tijdschrift *Politische Journal* deelt de volgende opgave mede omtrent den tegenwoordigen staat der russische armee: 360,000 man infanterie van linie, 68,000 man kavallerie, 39,600 man artillerie, 100,000 man reserve armee van de eerste klasse, 50,000 man reserve van de tweede klasse, 75,000 veteranen, 86,000 kozakken, kalmukken, baschkieren, enz., 75,000 matrozen, alles te zamen beloopende 863,600 man, waarvan 788,600 tot de landmagt en 75000 tot de zeemagt behooren.

De pligt der weimarsche orde van den witten valk, van welke de prins *Blucher* tot grootkruis is benoemd, is waakzaamheid voor de rust en veiligheid van het gemeene vaderland, zijnde den 18den october tot den feestdag dier orde bepaald.

Onder de geruchten behoort, dat keizer *Frans*, gedurende dezen zomer, welligt ook eene reis naar Petersburg zou doen.

FRANKFORT, *den 13 junij.*

Wij ontvangen, in dit oogenblik, de tijding, dat de marquis *de Ceralbo*, grande van Spanje, te Dresden is aangekomen. Hij is door Z. Kath. M. gelast, om de hand van H. K. H. de prinses *Josephine*, volle nigt des konings te vragen. Z. M., zijne toestemming tot dit huwelijk hebbende gegeven, zoo als ook Z. K. H. de prins *Maximiliaan* en diens dochter, de prinses *Josephine* zelve, zoo heeft de marquis *de Ceralbo* het karakter van buitengewoon gezant aangenomen, en de koning heeft hem, in die kwaliteit, op den 10den dezer, eene plegtige audientie verleend, waarin de gezant plegtiglijk om de hand der prinses voor zijnen meester verzocht heeft.

Honderd zes-en-vijftig aanzienlijke handelhuizen in Saksen zijn tot het, den 14den jl., te Leipzig opgemaakte rekwest, dat bij de duitsche Bondsvergadering zal worden ingediend, toegetreden. Een dergelijk besluit is ook in Beijeren, in Wurtemberg, in Baden, in Hessenland, en in Nassau genomen geworden. Meer dan 1000 fabrijkanten hebben hetzelve geteekend, en zulks is daarenboven met goedkeuring der standen van Beijeren en Baden geschied. Men vleidt zich dien ten gevolge, dat de duitsche Bondsvergadering binnen kort alle binnenlandsche tollen zal afschaffen.

Van Praag, in Bohemen, wordt gemeld, dat het oostenrijksche gouvernement, bij voortduring, zeer gestrenge maatregelen neemt jegens de vreemde studenten, welke zich naar de baden van Bohemen begeven. Zij zijn verpligt, certificaten van bekende geneesheeren over te leggen; de oude duitsche kleederdragt, die zij hebben aangenomen, is hun verboden geworden.

(*Staats Courant.*)

FRANKFORT, *den 17 junij.*

Vorst Metternich en Maarschalk Schwarzenberg begeven zich eerlang naar het Carlsbad; men verneemt ook, dat de Vorstin van Montfort, echtgenote van Jerome Buonaparte, zich, met hare schoon-zuster, mevrouw Eliza Bacchiochi, mede derwaarts zoude begeven. Het toezigt over de nabestaanden van Buonaparte is in Oostenrijk niet meer zoo scherp als te voren; men schrijft zulks toe aan maatregelen, onderling door de groote Mogendheden beraamd.

KARLSRUHE, *den 8 junij.*

Het officieel blad van het Groot-Hertogdom maakt, aangaande de vereeniging der Evangelische geloofs-belijdenissen, de volgende resolutie bekend:

„ *Lodewijk*, enz. Wij doen te weten aan ons ministerie, betrekkelijk deszelfs voorstel van den 14den april, dat eene vereeniging der beide evangelische geloofs-belijdenissen in het Groot-Hertogdom volkomen met onze verlangen overeenkomstig is; men moet slechts veel omzigtigheid en zachtzinnigheid tegen de twijfelingen, en de schroomvalligheden gebruiken; zorgvuldig vermijden alles wat het geweten zou kunnen bezwaren, en, zoo veel maar mogelijk, de tijdelijke belangen, der beide geloofs-belijdenissen in het oog houden. Dienvolgens gelasten wij onze eerste kerkelijke autoriteiten, niet alleen om deze gezindheid van onzentwege aan het publiek bekend te maken, maar om bovendien de maatregelen tot deze vereeniging voor te bereiden, en ons, ter zijner tijd, aangaande dit onderwerp, een uitgewerkt plan voor te leggen, ten einde, in afwachting van den goeden uitslag, door hunnen invloed op de kerken en scholen, bijzonderlijk in den kreits van den Necker, werkzaam te zijn."

(*Journ. de Francfk.*)

ALTORF, *den 11 junij.*

De bergbewoners van Goschinnen waren onlangs, volgens een oud gebruik, in de weide van die gemeente bijeen gekomen, om de steenen weg te rapen, welke de sneeuwklompen, gedurende den winter gevallen, op dezelve hebben achtergelaten, dewelke anderzins den groei van het grasgewas voor het vee zouden beletten. Naauwelijks waren zij, ten getale van omtrent 60, aan den voet eens bergs gezeten, of er brak, zonder dat zij het bemerkten, van den top diens bergs, eene massa sneeuw los, welke veel steenen en aarde met zich sleepte. De geestelijke der gemeente van Goschinnen, die zich derwaarts begaf, om hen in hunnen arbeid aan te moedigen en deel aan hunne vreugde te nemen, zag van verre het gevaar, dat hun bedreigde, en waarschuwde hen door zijn geschreeuw en zijne gebaarden, dat zij zich door de vlugt zouden redden. Van schrik vervuld, vlugtten zij in wanorde; de sneeuwklomp bereikte hen echter:

vier personen bleven terstond dood, vijf werden gevaarlijk gewond en een dertigtal min of meer mishandeld. Men snelde hun ter hulp, en arbeidde, om degenen, die onder de zeeuw bedolven lagen, er uit te halen. Men redde op die wijze het leven van een jongeling, wien een steen op den rug gevallen was, welke twee mannen bezwaarlijk konden tillen. Men vond ook, onder eenen anderen steen, welke toevallig eene soort van afdak had gevormd, eene zuigeling, welke gerust sliep, in dezelfde houding, waarin de moeder haar geplaatst had.

(*Staats Courant.*

OOSTENRIJK.

WENEN, *den* 5 *junij.*

Men is tegenwoordig alhier bezig met een geografisch-statistisch bureau op te rigten, hetwelk onder het opzigt van den opperste staats-raad staan zal. Dit bureau zal niet alleen strekken, om de eerste staats-dienaren in hunnen arbeid voor in- en buitenlands te verligten, maar ook nog dienen, om de aardbeschrijfkunde zoo veel mogelijk te bevorderen. De staat-raad vrijheer *von Schwicken* zal voor de oprigting van dat gewigtig gesticht, en, in het vervolg, voor het onderhoud daarvan zorgen.

(*Franckf. Zeitung.*)

DENEMARKEN.

KIEL, *den* 13 *junij.*

Het stoomschip Caledonia is, jongstleden woensdag den 9den dezer, na eene spoedige overvaart van 24 uren, hoewel wind, stroom en weder tegen waren, van Koppenhagen alhier aangekomen; het had omtrent 50 passagiers, deels naar de onderscheiden tusschenstations, en deels naar Kiel bestemd, aan boord, welke de gemakkelijkheid van de overvaart niet genoeg konden prijzen, en ook de gewone hinderissen eener zee reize volstrekt niet hadden ondervonden. Den 10den dezer, ten 4 ure namiddag, is het gemeld schip van hier wederom naar Koppenhagen afgereisd.

(*Staats Courant.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 11*den junij.*

De Kamer der Gedeputeerden heeft het budjet van de financien met bijna 3 millioenen verminderd, door de rente van de *dette flottante*, voorgedragen tegen ruim 10 millioenen, op ruim 7 te brengen. Ondanks het tegenzeggen van Benjamin Constant, Chauvelin en andere voorname Independenten, heeft de Kamer de twee millioenen voor de Pairs gevoteerd, en, wel met eene groote meerderheid, daar vele personen, die anderzins met de Independenten stemden, hen in dezen niet hebben ondersteund. Op verzoek van den heer Chauvelin heeft de Minister verklaard, dat de gevraagde som voor de liquidatie der schulden, zoo ten behoeve van fransche, als van vreemde schuldeischers, in het aanstaande jaar veel minder zal zijn, of, welligt geheel ophouden; waardoor men hoop voedt, dat de commissien alsdan hunnen arbeid zullen hebben volbragt en vreemden zoo wel als Franschen, omtrent het lot hunner schuldvorderingen, onderrigt zullen kunnen bekomen.

Een zeer independent dagblad geeft voor zeker op, dat het patent van vele kiezers met drie franken is verminderd, waardoor de zoodanige, welke te voren juist 300 franken betaalden, dit jaar van hun stemregt zijn verstoken; de schrijvers betoonen zich zeer gestoord over deze handelwijze en meenen dat dit eene ministeriele kunstgreep is, om zoodanige kiezers, als welker gevoelens niet aangenaam zijn, uit te sluiten. — Wat daar ook van zij, het blijkt genoegzaam uit den toon, welken de ministeriele dagbladen voeren, dat de Ministers niets onbeproefd zullen laten, om eenen beslissenden invloed uitteoefenen op de aanstaande keuze van vijftig nieuwe leden van de Kamer der Gedeputeerden. In sommige departementen is, echter de algemeene geest zoodanig, dat dit hun niet gemakkelijk zal vallen. Onpartijdige beminnaars eener zedelijke vrijheid, hopen, dat de kiezers, het hoog gewigt hunner roeping gevoelende, geene lieden zullen benoemen, die openlijk bekend staan, als de snoode werktuigen van Buonaparte's heerschzucht, even min, als lieden, die na 1815 de bewerkers of begunstigers zijn geweest van de noodlottige reactie, welke nog op dit oogenblik eene brandende fakkel is, welke de tijd alleen kan uitdooven.

Men verzekert, dat de Hertog van Richelieu, die zich thans, nog in Italie bevindt, eerlang terug komt en alsdan tot Groot jagermeester van de Kroon zal worden benoemd. De Anti-liberalen spreken nog altijd met veel achting van dien Hertog, doch schrijven niettemin aan de zwakheid van zijn karakter toe, dat zij in december ll. hun staatkundig pleitgeding verloren hebben, en ontveinzen tevens niet, dat sedert dien tijd de zedelijke invloed der Liberalen veld heeft gewonnen. Zij meenen intusschen nog altijd, dat een enkel woord des Konings derzelver stoutheid zoude kunnen beteugelen; zij blijven dus altijd hoop voeden. — Daarentegen poogt hunne tegenpartij hen bespottelijk te maken in de oogen der menigte, niet alleen in geschriften, maar ook door carricatuurplaten hetwelk allezins door onpartijdigen wordt afgekeurd; daar het wel verbittert, maar niet verbetert.

De Maarschalk Soult, Hertog van Dalmatie, dezer dagen uit zijner ballingschap terug geroepen, is alhier aangekomen. Hij heeft zich echter niet in deze hoofdstad opgehouden, maar is dadelijk naar zijn landgoed vertrokken.

(*Haarlems. Courant.*)

PARIJS, *den* 11 *junij.*

De heer *Felix Lepelletier*, een der gebannenen, uit kracht der ordonnantie van den 24sten juli 1815, en der uitzonderingen op de wet van amnestie, heeft verlof bekomen, om twee maanden, voor familie-zaken, in Frankrijk te mogen doorbrengen. Hij bevindt zich, sedert eenige dagen, in de hoofdstad.

De vaccine maakt de grootste vorderingen in het departement der Seine-Inférieure. In vijf kantons zijn, binnen één jaar 2026 kinderen gevaccineerd, en het schijnt, dat de rapporten uit de overige arrondissementen insgelijks zeer voldoende zijn.

Het laatste nommer van *de Annales de Phisique et de Chimie* (jaarboeken der natuur-en scheikunde), door de heeren *Gaij-Lussac* en *Arago* geschreven wordende, behelst zeer belangrijke bijzonderheden wegens de handschriften uit het Herculaneum. Volgens den vermaarden Engelschen chimist, den heer *H. Davij*, welke onlangs een vrij lang verblijf te Napels heeft gehouden, zou het vuur niet op die handschriften hebben gewerkt, zoo als men algemeen gelooft; maar dezelve schijnen eerder door de landurige werking van vocht en lucht, of alleen, door de terugwerking der groei-en grondstoffen van het eene op het andere tot kolen gebragt te zijn geworden. De heer *Davij* heeft, in eene der kamers, waarin dezelve zich bevonden, een fragment van een plafond gezien, waarop zeer wel bewaarde dunne gouden blaadjes en zeer schoone vermiljoen waren, hetgeen niet zou kunnen zijn, bijaldien dat vertrek aan eene hitte blootgesteld ware geweest, genoegzaam om de groeistof tot kolen te branden. Deze opmerking heeft den heer *Davij* op het denkbeeld gebragt van een gemakkelijk middel om deze handschriften te ontrollen. Het zou zeer te wenschen zijn, dat deze geleerde zijne belangrijke nasporingen ten einde bragt, door zijne wijze van daar mede te handelen mede te deelen, en vooral, dat hij ons in staat stelde, om genot te hebben van sommige der rijkdommen in het vak der letteren, welke waarschijnlijk in de 1265 handschriften op *papijrus*, die nog in het museum te Napels liggen, zullen vervat zijn.

Den 5den dezer, ten vijf uur na den middag, is er een onweder, van regen en hagel verzeld, over Lijon uitgebarsten. De heer *Degrange*, 23 jaren oud, te Brotteaux wonende, en de groote laan doorgaande, had zich onder eenen boom verscholen en werd aldaar door den bliksem getroffen.

(*Staats Courant.*)

PARIJS, *den* 12 *junij.*

In de zitting van de kamer der afgevaardigden van heden, bragt de heer *de Salis*, rapporteur van de commissie tot regeling der staatsuitgaven, een rapport uit over de aan deze commissie verzonden petitien ten opzigte van het opeenhoopen van verscheiden pensioenen en soldijen van retraite op een persoon. De deliberatien hierover begonnen zijnde, liepen voornamelijk over de petitie van zekeren kapitein *Pouret*, dewelke, destijds slechts grenadier zijnde, op den 18den brumaire, het leven van den generaal *Buonaparte* gered en daarvoor een pensioen van 600 franken bekomen heeft, boven en behalve zijn traktement. De rekwestrant had sedert eens soldij van retraite van 600 franken bekomen, en vraagt nu, om deze beide belooningen tevens te mogen blijven genieten.

Dit rapport gaf tot hevige discussien aanleiding. Sommige leden vorderden de orde van den dag, anderen het drukken van het rapport. Na herhaalde stemmingen, welke onder een vreesselijk gedruisch plaats hadden, werd er besloten, het rapport te doen drukken en de deliberatien over deze petitie te adjourneren, tot dat er over de additionele artikelen der financiële wet zou worden gedelibereerd.

De deliberatien over de financiele wet hervat zijnde, werd het gevraagde credit voor de inwendige organisatie van het ministerie van financien ingewilligd. De kamer opende vervolgens de deliberatien over de kosten van negotiatie, welke deliberatien verder tot maandag geadjourneerd werden.

In de zitting van gisteren, waarin de deliberatien over het opgemelde gevraagde crediet voor de inwendige organisatie van het ministerie van financien, ter somma van 6,800,000 franken, geopend waren geworden, werd tevens gedelibereerd over dat voor het legion van eer, ter somma van 240,000 franken, en over dat voor het hof van rekeningen, ter somma van 1,243,000 franken, welke laatsgemelde sommen, in die zitting, door de kamer insgelijks werden ingewilligd. De kamer hield zich vervolgens, mede in die zitting, bezig met de kosten voor het kadaster waarover landurige debatten ontstonden, eindelijk werden de gevraagde drie millioenen voor den dienst van den kadaster over het loopende jaar mede toegestaan.

In den tuin van de la Montagne de Belleville is een nieuwe verlustiging, onder den naam van de *luchtvaartuigen* of de *luchtgondels*, aangelegd. Dit werktuig, dat tevens sterk en sierlijk gebouwd is, bestaat in eenen hoogen toren, waaraan zes schepen met derzelver vlaggen, masten en want hangen. Een nieuw uitgevonden mechanismus brengt deze scheepjes in een beweging, welke volmaakt die van een zeilend schip naboorst.

(*Journ. de Franckf.*

PARIJS, *den* 17 *junij.*

Volgens een der dagbladen heeft gisteren eene zeer talrijke vergadering plaats gehad van het genootschap *van de vrienden der vrijheid van de drukpers.* Onder de verschillende voorwerpen, die in die vergadering verhandeld zijn, schijnen, volgens dien schrijver, bijzonder in aanmerking te zijn gekomen, de maatregelen om de middelen, die het gouvernement nu reeds aanwendt, om eenen uitsluitenden invloed op de aanstaande benoeming der Gedeputeerden te verkrijgen, zoo veel mogelijk tegen te gaan. De Anti-liberalen zijn de eerste geweest, welke van dergelijke vereenigingen het voorbeeld hebben gegeven.

(*Haarlems. Courant.*

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den* 15 *junij.*

De ambassadeur van Perzie bezoekt tegenwoordig de merkwaardigste gebouwen van Londen. Vrijdag, heeft hij den tower en daarna het groote hospitaal van Greenwich bezigtigd.

De geheele wijk van Covent-garden zal met gaz verlicht worden. De pijpen daartoe worden reeds in de voornaamste straten geplaatst.

Men is voornemens, te Dublin, eene gedenkzuil op te rigten ter nagedachtenis van wijlen den heer *Sheridan*, met de opbrengst van eene vertooning van twee van diens tooneelstukken op den schouwburg dier hoofdstad. Het in de abdij van Westmunster opgerigt monument voor *Shakespeare* werd bekostigd door de ontvangst van eene vertooning van zijn treurspel *Julius Cesar*, op het tooneel van Drurij-lane.

Extract uit een brief van la Havanna, van den 17d n april.

Omtrent al hetgeen de staatkunde betreft, is men hier in het onzekere. De Spanjaarden, en Amerikanen zijn op hunne hoede, en zulks uit hoofde van het, sedert eene maand, in omloop zijnde gerucht, dat Spanje het eiland Cuba aan de Engelschen afgestaan heeft. Er hebben laatstelijk veel gebeurtenissen plaats gehad, welke doen denken, dat, indien de afstand niet reeds geschied is, dezelve welhaast finaal gesloten zal worden. De afstand van de Floridas aan Amerika is de voornaamste oorzaak dezer transactie. Het engelsch kabinet is niet blind genoeg wegens deszelfs belangen, om te veronderstellen, dat Spanje aan Amerika en niet aan Engeland betaalt, en hoe zou Spanje zulke groote sommen, welke het aan Engeland schuldig is, anders, dan met den afstand van dat eiland voldoen? Wij wachten dagelijks alhier sir *Home Popham*, op het fregat de Iphigenie, hetwelk 10 dagen vóór de oorlogsbrik de Beaver, welke sedert acht dagen hier is, van Jamaika onder zeil is gegaan. Thans vernemt men, dat hetzelve vier dagen heeft doorgebragt met de haven van Bahia-Honda gade te slaan. Heden is het transportschip the Fame, aan boord hebbende 200 man, komende van Jamaika, in de haven binnengeloopen; bij het zien der engelsche officieren op de koninklijke kaai, riepen alle de Spanjaarden uit, dat het met hen gedaan was. Welke gronden die geruchten ook hebben mogen, deze omstandigheden doen de inwoners vreezen, dat dezelve niet van allen grond ontbloot zijn.

De amerikaansche couranten, tot den zesten mei loopende, zijn hier aangekomen. De koophandel was er nog zeer belemmerd, en daarop volgden talrijke faillieten. Een bijzondere brief van Augusta, van den 6den mei, meldde, dat men aldaar gelukkig een complot ontdekt had, door de Negers dier stad gesmeed, volgens hetwelk er, den 1sten mei, een opstand moest

(*Het vervolg in het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 8ſten JANUARI 1820.

(*Vervolg der Courant.*)

plaats hebben. Vele der belhamels waren gevat, en moesten ſpoedig te regt geſteld worden.

Berigten van Jamaika, van den 21ſten april, behelzen, dat de zeemagt van lord *Cochrane*, in de zeeën van Spaansch-Amerika, uit veertig oorlogſchepen van allerlei rang beſtaat. Een ſchip, dat van Jamaika kwam, zeilde, den 20den dezer maand, voorbij Cork, en verhaalde, dat Zr. Ms. ſchip de Parthian aldaar was aangekomen, en de tijding had medegebragt, dat sir *Gregor MacGregor* Porto Cabello had ingenomen. (*Staats Courant.*)

LONDEN, *den 12 junij.*

Gisteren heeft men brieven en papieren van het eiland Trinidad ontvangen, loopende tot den 23 April en alzoo van vrij late dagtekening. Men had aldaar berigt ontvangen van de Orinoco tot het laast van Maart, meldende, dat den 18den dier maand de ſpaanſche armee, onder Morillo, geſlagen was geworden en dat dezelve armee, in twee diviſien, in vollen terugtogt was naar Caraccas en Laguayra. Men had ook op Trinidad berigten van de zeezijde van Venezuela, en wel door middel van Z. M. oorlogsbrik *Fly*, kapitein Tomkinſon, welke het eiland Margarita had aangedaan en daarna, en wel omtrent de helft van de maand April, Cumana. Alstoen werd op het genoemde eiland eene armee gereed gemaakt, beſtemd, om de Spanjaarden in Venezuela van de zeezijde te gaan beſtoken, bij Laguayra te landen en dadelijk naar Caraccas te marcheren. Deze armee beſtaat, zoo men verzekert, uit 2000 man Europeanen en 3000 Kreolen en wordt gecommandeerd door den generaal Urdaaneta. Zij wachtte alleen op de aankomst van het transportſchip *Henriette*, 't welk het materieel voor de Engelſchen moest aanbrengen, welk vaartuig het eiland Trinidad reeds was gepasseerd en alzoo op het einde van April op Margarita moest zijn aangekomen. Cumana werd belegerd door den generaal Bermudez, doch deze belegering werd niet met kracht doorgezet. Men had 'er geen overvloed van levensmiddelen en de bezetting wachtte met ongeduld naar verſterkingen uit Spanje.

De oppoſitie bladen meenen dat men ſedert de ſchitterendſte redevoeringen van Fox, Pitt, Burke en Sheridan geen welſprekender betoog in 't Parlement heeft gehoord dan die van den heer M'Intosh tegen de bill, inhoudende ſtrafbepalingen tegen het dienstnemen bij vreemde Mogendheden; zij meenen dat deze redevoering elk onafhankelijk man had moeten wegſleepen, en dat, daar de Minister echter de bill hebben doorgedreven en daar door Spanje aanzienelijk bevoordeeld, boven de amerikaanſche Inſurgenten, er welligt reden is, om het daarvoor te houden, dat 'er tusſchen Spanje en Groot-Brittannie eene onderhandeling op 't tapijt zoude zijn, om het eiland Cuba van de ſpaanſche Kroon over te nemen. Het miniſterieel avondblad ſpreekt ook van dit gerucht, uit Cuba zelve overgekomen, maar meldt niets ter opheldering van hetzelve.

LONDEN, *den 18 junĳ.*

Men heeft berigten ontvangen van Jamaica van den 8 der afgeloopene maand. Dezelve bevestigen de tijding, dat de generaal Gregor M'Gregor, welke, een geruimen tijd geleden, met eene aanmerkelijke expeditie, alhier aangeworven, en meestendeels beſtaande uit manſchappen, welke in de britſche armeeën hebben gediend, uit Engeland is gezeild, ten einde de zuid amerikaanſche Inſurgenten te gaan ondersteunen, in zijne eerste onderneming allezins is geſlaagd. Hij heeft zich den 10 april meester gemaakt van Porto bello (en niet van Porto Cabello, gelijk men verkeerdelijk heeft gemeld) gelegen aan de oostzijde van de landengte van Panama. Het ſchijnt, dat de ſpaanſche Kommandant aldaar, de generaal Hoare, intijds onderrigt is geworden van hetgeen tegen hem broeide; althans hij heeft den eerſten april eenen renbode naar Carthagena gezonden, ten einde den ſpaanſchen Gouverneur aldaar eene verſterking van 500 man te vragen, om zich met vrucht tegen de aanvallen der Inſurgenten te weer kunnen ſtellen. Deze Gouverneur heeft echter aan dit verzoek niet voldaan, zoo men verneemt, omdat de troepen onder zijne bevelen genoegzaam in opſtand waren, uit hoofde zij ſedert 15 maanden geene ſoldij hadden ontvangen.

De Generaal M'Gregor heeft, dadelijk na de overgave van de plaats, eene proclamatie uitgevaardigd, van den navolgenden inhoud: „ Soldaten! De armee van Nieuw Grenade heeft zich met roem overdekt. Porto Bello, de beroemdſte vesting van Zuid-Amerika, heeft de kracht uwer wapenen ſlechts weinige uren kunnen verduren. De brigade ligte troepen, onder de bevelen van den dapperen Generaal Raſter, kwam moeijelijkheden te boven, welken alleen door mannen, bezield met uwe geestdrift, verwonnen kunnen worden. De voorhoede, geleid door den dapperen Kapitein Ross, viel met zoo veel onverzaagdheid op den vijand aan, dat dezelve verbaasd naar zijne wallen de vlugt nam. De zeemagt, onder bevel van den kommandeur Hudſon, deed, door de landing te dekken en eene afwending te maken, met de ſpaanſche forten in de haven aantetasten, alles, wat men van hare dapperheid te wachten had. De kapiteinen en matrozen van de transportſchepen verdienen alle lof voor hunnen ijver bij het landen der troepen. Soldaten! onze eerſte verovering is roemrijk; zij opent ons den weg tot geluk en eer. Panama hoopt en verwacht onze komst en alsdan zal de ſtille Zuidzee de veroveraars van de landengte op hare oevers aanſchouwen."

De bezetting van Porto Bello beſtond uit 466 man; zoo blanken, als mulatten en negers. Van deze manſchappen heeft een aantal, na het ontruimen van de vesting, zich bij den generaal M'Gregor gevoegd. Het blijkt niet, dat bij eene der partijen dooden zijn gevallen. Na een ſalvo uit het klein geweer, maakten de troepen van M'Gregor zich gereed, om de bajonet te gebruiken, doch de Spaanjaarden bereikten door eenen bijweg in tijds het fort San Juan en trokken zich van daar naar Panama terug. Bijzondere berigten verzekeren, dat het geld en de kostbare zaken, welke in Porto Bello waren, den vorigen nacht zijn ingeſcheept geworden in het britſche oorlogſchip *Parthian*, hetwelk mede voor de haven lag. De krijgsbehoeften daar tegen, welke in handen van den generaal MacGregor zijn gevallen, zijn aanmerkelijk; zij beſtaan uit 113 ſtukken geſchut, van 6 tot 24 ponden bals; was onder verſcheidene metalen en drie tien duims mortieren; 1460 vaten buskruid, 19,826 kogels, behalve de druiventrosſen en kneppelkogels; 2,640 granaten, 28,000 geweerkogels, 360 ſnaphanen, en wat des meer zij.

Den 12 april is een officier van de *Parthian* te Porto Bello aan wal geweest; deze vond alles in rust. D. Lopez, een inboorling, was als Gouverneur benoemd, en de kooplieden ſcheenen niet te onvrede over de plaatshebbende gebeurtenisſen. — Men zeide, dat de Generaal M'Gregor niet tegen Panama zoude gaan ageren, alvorens hij nadere berigten had ontvangen van den Admiraal Cochrane, welke met eene aanzienlijke zeemagt in de ſtille Zuidzee kruiste. Men wil, dat Lord Cochrane eenen zaakgelastigden naar Londen heeft gezonden, ten einde vierhonderd zeelieden aantewerven; ſommigen meenen, dat deze werving plaats kan hebben, alvorens de nieuwe Bill in werking komt.

Een dagblad van het eiland Jamaika vermeldt het gebeurde op de navolgende wijze: „ Wij vernemen met veel leedwezen het berigt van eene gebeurtenis, welker gevolgen de handelsbelangen van deze volkplanting eenen dodelijken ſlag moeten toebrengen, te weten, de eerſte behaalde voordeelen van een hoop zeeſchuimers, vereenigd en uitgerust in de havens van Grootbrittannie, in weerwil van de proclamatie van den Prins Regent, waarbij verboden wordt aan britſche onderdanen, om zich te mengen in de geſchillen tusſchen Spanje en deszelfs volkplantingen." De dagbladen, welke hier te lande de belangen der Inſurgenten zijn toegedaan, menen dat de vreze, welke men in Jamaika voedt, ongegrond is; dat deze expeditie welligt den handel van dat eiland met de ſpaanſche havens aan de ſtille Zuidzee, over de landengte, voor eenen korten tijd kan ſtremmen, doch dat het welgelukken van het geheele plan dit nadeel rijkelijk zal vergoeden, door een einde te maken aan de ſpaanſche monopolie en het ſtelzel van uitſluiting. — De miniſteriele bladen meenen in deze expeditie een nieuw bewijs te ontdekken voor de noodzakelijkheid, om de dienstnemingen voor de Inſurgenten zoo wel, als voor de Spanjaarden, te beletten.

Men heeft amerikaanſche dagbladen tot 25 mei. Dezelve bevestigen het berigt, dat te Augusta door 4 Negers een complot is gesmeed geworden. Een der voorname aanſtokers, Coco genaamd, is den 8 mei gevat en den 17 daaraanvolgenden te regt geſteld. Hij heeft reeds in 793 een voornaam deel gehad aan den beruchten moord op St. Domingo. De Preſident der Vereenigde Staten is van verſchillende kant verzocht geworden, om het Congres zoo ſpoedig mogelijk bijeen te roepen. De verzoekers beklaagden zich ten uiterſte over den ſtilſtand den handel en de fabrieken; als mede over lage prijzen, waartegen de amerikaanſche voortbrengſelen buitenlands moesten werden verkocht, terwijl de amerikaanſche markten overvoerd waren met buitenlandſche fabriek-goederen; zij oordeelden, dat men dit kwaad behoorde voortekomen, door het tarief van tolregten te herzien en daardoor gelegenheid te geven, dat de invoer van buitenlandſche fabriek-goederen verminderde; om daartoe te geraken, verlangden zij eene ſpoedige bijeenkomst van het Congres. — De geruchten, als of het eiland Cuba door de Spanjaarden aan de britſche Kroon zoude worden afgeſtaan, zijn ook naar Amerika overgewaaid; het zoogenaamde regerings-blad der Vereenigde Staten geeft zijne hoop te kennen, dat dit gerucht onwaar moete zijn; dat Noord-Amerika thans geene aanwinst van grondgebied verlangt, en zich gaarne te vrede wil houden, met het geen hetzelve thans bezit, maar dat het liever zoude zien, dat Cuba aan Amerika kwam, dan dat dit eiland in britſche handen verviel.

Gisteren heeft de Prins Regent groote audientie gegeven; ſedert jaren heeft men geene luisterrijkere gezien. De lijst der lieden, welke Z. K. H. hunne hulde hebben aangeboden en de beſchrijving der kleeding van de vrouwen vervult heden verſcheidene kolommen der londenſche dagbladen.

De kapers der zuid-amerikaanſche Inſurgenten hebben aanzienelijke prijzen in de ſtille Zuidzee gemaakt.

(*Haarlems. Courant.*)

SPANJE.

MADRID, *den 3 junĳ.*

Te Kadix heerscht de grootſte werkzaamheid voor de toebereidſelen tot het uitrusten der vloot. Reeds zijn er 124 tranſportſchepen bijeen gebragt, en men begint de levensmiddelen in te ſchepen.

Het edikt tot verbod van eenige boeken is, op Sint Ferdinands-dag, in alle de kerken van Madrid afgekondigd geworden. Deze afkondigingen pleegd voormaals gedurende de vasten te geſchieden. De bij dat edikt verboden werken beloopen een getal van 40 en zijn in drie klasſen verdeeld.

Zie hier het ſlot van dit edikt: „ De apostoliſche Inquiſiteurs tegen de ketterij, de godsdienstverderving, en den afval, krachtens het apostolisch, koninklijk en gewoon gezag, waarmede zij bekleed zijn, het kwaad willende voorkomen, dat de lezing der in dit edikt vermelde werken zou kunnen ſtichten, gelasten, dat dezelve zullen worden verboden, en dat die, welke reeds door het koningrijk verſpreid zijn, opgehaald zullen worden; verbieden expresſelijk aan een iegelijk, om dezelve te lezen, verkoopen of zelfs te houden, op pene der groote excommunicatie *latæ ſententiæ* en van 200 dukaten boete ten profijte van het heilig officie; de overtreders hiervan zullen als rebellen worden gehandeld, enz.

(*Staats Courant.*)

ITALIE.

NAPELS, *den 21 mei.*

HH. MM. de Keizer en Keizerin van Oostenrijk, verzeld van den prins van Salerne en van de prinses *Amalia* van Sakſen, hebben den 20ſten dezer, ten 11 ure des avonds, den Veſuvius beklommen. Deze doorluchtige perſonen bleven op korten afſtand van den krater tot vijf uren des morgens, ten einde, gedurende den nacht, het ſchitterend en ſchrikverwekkend ſchouwſpel der volkanieke uitbarſtingen waar te nemen, en om, ter zelfder tijd, het uitmuntend gezigt, hetwelk de golf van Napels bij het opkomen der zon oplevert, te beſchouwen.

De hertog *de la Torré*, een geleerd naſpoorer van den Veſuvius, en de ridder *de Gimarnat*, legatie raad van Z. M. den Koning van Beijeren, welke onlangs nieuwe naſporingen op dien volkaan gedaan heeft, hebben de eer gehad HH. MM. op deze kleine reize te verzellen.

De Keizer heeft met grootſte aandacht opgemerkt, al hetgeen de volkanieke verſchijnſels opmerkenswaardig opleveren, en heeft even zoo veel vernuft als juistheid in zijne aanmerkingen deswege aan den dag gelegd. H. M. de Keizerin heeft insgelijks moedigljk de vermoeijenisſen getrotſeerd, en door de belangrijkheid harer aanmerkingen, haren ſmaak voor de ſtudie der natuur aan den dag gelegd.

HH. MM. wenſchten eene fontein te zien, welke de ridder *de Gimbernat* op den krater, zeven van den Veſuvius heeft opgerigt, door middel van eenen toeſtel, in welken de dampen verdikt en tot drinkbaar water, zoo zuiver als

Kristal, gebragt worden; maar, daar er met geweld uit den krater gedreven gloeijende steenen rondom gezegde fontein nedervielen, zoo was de toenadering tot dezelve te gevaarlijk. Om intusschen de nieuwsgierigheid van HH. MM., immers ten deele, te voldoen, ging een moedig man hetzelve in de vuur-streek halen, en bragt eene kruik vol er van mede. De keizer heeft van dat water gedronken, en bevonden, dat hetzelve volkomen den smaak van vleeschnat of bouillon had. Het is mis'chien hier hier niet ongepast, aan te merken, dat dit water noch zout noch zwavel, noch eenige andere minerale grondstof in zich bevat.

Gedurende twee achtereenvolgende uren, welke HH. MM. op den top van den berg, tegenover den krater hebben doorgebragt, heeft de Vesuvius, als om strijd, al deszelfs luister aan den dag gelegd. Ontzaggelijke uitwerpselen van vlammen en gloeijende steenen, tot eene buitengemeene hoogte geworpen wordende, verzeld van hevige uitbarstingen, volgden elkander, van tien tot tien minuten, met zoodanig een' luister op, dat de schoonste bouquetten van een vuurwerk zelfs daar geen denkbeeld van kunnen geven.

Dit verwonderlijk schouwspel heeft eenigzins de doorluchtige reizigers schadeloos gesteld, wegens het niet zien vloeijen van de lava, hetgeen eene maand lang geduurd had en die nu sedert twee dagen opgehouden had te stroomen. (*Staats Courant.*)

WEST-INDIEN.

CURAÇAO, *den 1sten Mei.*

De koopvaarders zullen van dit eiland voortaan door Z. M. oorlogs-vaartuigen *Dolphijn* en *Mercurius* naar de spaansche havens van Laguayra en Porto Bello worden begeleid. Met Z. M. brik *Zwaluw*, dezer dagen van genoemde havens terug gekomen, verneemt men, dat men in de eerstgemelde zeer ongerust was voor een aanstaand bezoek van de Insurgenten. De Gouverneur van Barbados had een oorlogsbrik derwaarts gezonden, om de britsche koopliedem te waarschuwen voor het gevaar, dat hun boven het hoofd hing. De Kapitein van genoemde brik heeft den Kapitein-generaal van Caraccas verzekerd, dat hij op Margareta 3000 man had gezien, welke alle aanstalten maakten, om op de kust, bij Laguayra, te landen, en dat bij deze manschappen vele britsche soldaten waren. Men had troepen van Caraccas naar genoemde haven gezonden, om aanstalten ter verdediging te maken en alle handel was gestremd.

Blijkens het dagblad van Carraccas, van den 21 april, stond de spaansche Generaal Morillo nog met zijne krijgsmagt in de binnenlanden, tegen over de Insurgenten onder Bolivar en Paez. Hij meldde dezelve den 27 maart bij Trapiche te hebben geslagen en 400 man te hebben gedood en gekwetst, terwijl het verlies der Spaanjaarden niet meer dan 13 doden en 35 gekwetsten zoude hebben bedragen. Den 3 april was Morillo te Arauca; dagelijks had hij schermutselingen met de Insurgenten, waarin, zoo hij meldde, het voordeel aan zijne zijde bleef. De Insurgenten doen het van hunne zijde voorkomen, dat Bolivar de armee van Morillo in de binnenlanden bezig houdt, terwijl de Insurgenten van Margarita zich tot een aanval op de kust gereed maken. Zij melden dat de spaansche Generaal reeds eene afdeeling had aangewezen, om naar de kust te marscheren, doch dat hij, ten gevolge van de bewegingen van Bolivar, zijne troepen had bijeengehouden en op nieuw naar de rivier Arauca was opgetrokken. Zij melden verder, dat na eene schermutseling, waarin het voordeel aan de Insurgenten is verbleven, Morillo zijne oude positie op het eiland Achaguas heeft hervat; en beroemen zich, dat hij zich sedert twee maanden an de Apure bevindt, zonder de Insurgenten tot een veldslag te kunnen noodzaken, terwijl elders de gewigtigste krijgsverrigtingen moeten plaats hebben.

VEREENIGDE STATEN.

WASHINGTON, *den 6 mei.*

Men verzekert alhier op eene stellige wijze, dat de Engelschen hunne oogmerken tegen het eiland Cuba hebben gerigt. Volgens de in omloop zijnde geruchten, zouden de engelsche en spaansche gouvernementen over deze zaak in onderhandeling zijn of zou zelfs het verdrag reeds onderteekend wezen, terwijl de overgave van het eiland in den loop der eerste maanden van het volgende jaar zou moeten plaats hebben.

Het eiland Cuba is aan den ingang van den mexikaanschen zee-boezem gelegen; hetzelve is nagenoeg 250 mijlen lang, en 35 breed. Deze schoone en rijke spaansche kolonie is de eenige, welke aan de omwentelings koorts is ontsnapt. Zij levert uitmuntenden tabak en suiker niet op, en in de bosschen wast in overvloed het beste schips-timmerhout. La Havanna, de hoofdstad, is eene rijke handeldrijvende en bevolkte stad. Dit eiland werd, in 1494, door *Christophorus Columbus*, ontdekt. (*Staats Courant.*)

MENGELINGEN.

DE TOONKUNST.

Wat zoet gestreel! wat zagte gloed,
Waarvan mij borst en aadren zwellen,
Van waar die tinteling, die mij 't bloed
Met wellust door het hart doet snellen?
Is 't waarheid, of bedriegt me een schijn?
Zou 't uw gevlei, ô toonkunst zijn?

Gij zijt het! ja, ik hoor dien toon,
Die mensch en hemeling verrukte,
Toen de eerstemaal Latonaas zoon,
Zijns broeder Hermes cither drukte;
Dien toon, waar 't vooglenh.. hij zweeg
En de aarde een schooner aanzijn kreeg.

Uw scheppende invloed heerscht alom;
Op oceaan, in stille velden,
In raadzaal, kunstchoor, heiligdom,
Op 't fier gemoed van oorlogshelden,
En stort gevoel in 't hart der jeugd,
Ja put uit weedom zoete vreugd.

Ook zelfs het redeloos gedierte,
Het zij 't zich woest met roof moog' voeden,
Of vreedzaam aarde of lucht doorzwiert,
Of dartelt in de stille vloeden,
'T voelt al den onweerstaanb'ren klem,
'T vermogen van uw tooverstem.

De dolfijn stak, op 't maatgeluid
En 't ruischen van Arions snaren,
Het schubbig hoofd de golven uit,
En redde hem van doodsgevaren,
En op Amfions harpgeschal
Verhief zich Kadmus wonderwal.

Bespeelde aan Hebrus blanken vloed
Eagrus telg de gouden koorden,
Geen luiperd vlamde meer op bloed,
Geen tijger meer op roof en moorden,
Geen ooilam duchtte meer 't geschreeuw
Van fellen links, of jongen leeuw.

En toen met innig zielsgevoel
Hij 't speeltuig sloeg in Plutoos zalen,
Om uit den zwarten jammerpoel
Zijn lieve Euridice te halen,
Bezweek de stugge vorst der hel
Voor 't hartverteedrend snarenspel.

Den nimmer-zatten Tantalus
Verzaadde 't zoet geluid dier choren;
De rustelooze Sisyfus
Zat kalm die klanken aantehooren;
Ook rustte Ixions wentlend rad,
Als of 't gevoel dier weelde had.

Het grijnzend driehoofd zonk ter neêr
En staakte voor het eerst zijn basten;
De veerman van het zwavelmeer
Lag vredig aan den zoom dier plassen;
'T was hoogtijd in des afgronds nacht;
Zoo groot, ô toonkunst, is uw magt!

Gij geeft de wet aan ieders hart,
Al dient ge u slechts van rieten halmen;
Maar, als een Haijdn of Mozart
Het orgel of de veêl doen galmen,
Dan stijgt de geest, verhoogd van zin,
Door u geleid ten hemel in.

WISELIUS.

KAAPSTAD, *den 28sten october 1819.*

Markt-prijzen der onderstaande Artikelen:

Aloë, per pond,	van	8	tot	9 Stvs.
Azijn, per legger,	„	80	„	96 Rds.
Aardappelen, per mud,	„	12	„	15 „
Balken, per stuk,	„	10	„	11 „
Boonen, per mud,	„	12	„	14 „
Boter, per pond,	„	18	„	28 Stvs.
Brandewijn, per legger,	„	140	„	150 Rds.
Besjeswasch, per pond,	„	18	„	20 Stvs.
Erwten, per mud,	„	10	„	16 Rds.
Garst, per mud,	„	5½	„	7 „
Gevogelte, (Eenden en Makouwen, per stuk	„	1½	„	2½ „
Ganzen, per dito	„	2½	„	2½ „
Hoenders, per dito	„	1¼	„	1½ „
Kalkoenen, per dito	„	5½	„	6½ „
Haver, per mud	„	4	„	5 „
Hooi, per 100 pond,	„	3½	„	4 „
Houtskolen, per zak	„	1½	„	2 „
Honing, per pond	„	16	„	18 Stvs.
Kaf, per 16 zakken	„	45	„	50 Rds.
Kazen, (Kaapsche) pr. p.	„	12	„	24 Stvs.
Kalk, (Schulpe) p. h. aam	„	2½	„	2½ Rd.
(Steen) per dito	„	1½	„	1½ „
Koorn of Tarwe, p. 10 m.	„	100	„	110 „
Linzen, per mud	„	29	„	30 „
Meel, (fijn) per 100 p.	„	10½	„	12 „
Melies, per mud	„	10	„	12 „
Olifants-Tanden, per pd.	„	1½	„	1½ „
Planken, per voet	„	10	„	11 Stvs.
Rogge, per mud	„	5½	„	6½ Rd.
Stroo, per 16 zakken	„	18	„	20 „
Tabak, per pond	„	14	„	16 Stvs.
Uijen, per mud	„	14	„	20 Rds.
Vet of Talk, per pond	„	15	„	19 Stvs.
Varkens, (gemeste)	„	18	„	20 Rds.
Dito, (ongemeste)	„	7	„	9 „
Dito, (speen)	„	3½	„	6 „
Vellen, (Tijger, Leeuwen en Struis) per stuk	„	3	„	7 „
(droogë Ossenhuiden) per dito	„	4	„	5 „
(dito Bokkenvellen) per dito	„	1	„	1½ „
Vederen, (Struis) p. dito	„	3	„	4 „
(Bedde) per pond	„	1½	„	1½ „
Vruchten, (drooge) Amandels, per 1000 stuks	„	1½	„	2 „
Appelen, per pond	„	16	„	18 Stvs.
Abrikozen, per dito	„	10	„	12 „
Okkernoten, per 100	„	14	„	18 „
Peren, per pond	„	8	„	12 „
Persiken, per dito	„	5	„	12 „
Rozijnen, per dito	„	8	„	18 „
Vijgen, per dito	„	18	„	21 „
Wol, (Schape) per dito	„	¾	„	1½ Rd.
(Lams) per dito	„		„	55 Stvs.
Wijn, (ordinaire) per leg.	„	50	„	72½ Rd.
Zeep, per pond	„	18	„	28 Stvs.
Zoetelimoenen, per 100	„	2	„	2½ Rd.
Zout, per mud	„	4	„	6 „
Zuurlimoensap, p. h. aam	„	12	„	16 „
Zoolleder, p. halve huid.	„	6	„	7 „

Bekendmaking.

DE Hoofd-directie van Financien, zal aan de minstinschrijvenden uitbesteden, om over 15 à 18 maanden na de aanneming te worden geleverd, de volgende goederen:

Roode wijn.
Witte brandewijn.
Wijn azijn.
Aambeelden en andere gereedschappen.
Platlood in rollen.
Koper aan bladen en bodems.
Rond- vierkant- plat- en hoepel-ijzer.
Spijkers.
Ankers en dreggen.
De daartoe benoodigde touwwerken;
Zwaar en ligt touwwerk in soort.
Zeildoek en linnens.
Stuurmans goederen.
Mast- en riem-houten.
Fluweel, goud- en zilver draad.
Goud- en zilver stof en passement.
Lakens.
Geweeren, pistoolen en houwers voor geschenken.
Pendules.
Schrijf behoeftens.
Balancen en gewigten.
Verw stoffen.
Glazen ruiten.
Brandspuiten.
Marmer vloersteenen.
Steenkoolen.

De goederen zullen alle moeten worden aangebragt uit Nederlandsche havens, en zoo veel mogelijk van Nederlandsche fabrieken.

De inkomende regten zullen daarvan te

Batavia door de leveranciers moeten worden betaald.

De inschrijvings biljetten zullen gedurende de maand februarij 1820, aan de residentie kantooren te Batavia, Samarang en Sourabaija, kunnen worden ingezonden en moeten inhouden de kwantiteit, naauwkeurige specificatie en prijs der goederen waarvoor wordt ingeschreven, zoo mede den tijd binnen welke de levering daarvan wordt aangenomen.

De naauwkeurige specifieke lijsten van de uittebesteden goederen, zijn te zien ten kantoore van de evengemelde Residenten, alwaar ook in tijds de voorwaarden waarop deze uitbesteding zal geschieden ter visie zullen liggen, zullende nader de juiste tijd voor de sluiting der inschrijving worden kennelijk gemaakt.

Batavia, *den 31 dec.* 1819.

Ter ordonnantie van de Hoofd-directie van Finantien.

De adjunct secretaris,

DUIJVENE.

Bekendmaking.

De Resident van Batavia, als daartoe geautoriseerd bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal d. d. 7den december jl. no. 11, maakt bij deze bekend, dat voor dit loopende jaar, de jaarlijksche stilstand der verkoopingen bij het Vendu-departement, zal plaats hebben, van primo tot medio januarij, in plaats van medio tot ultimo december aanstaande.

Batavia, *den 14 december* 1819.

De Resident van Batavia,

P. H. van LAWICK van PABST.

Bekendmaking.

De Resident van Batavia, als daartoe geautoriseerd, bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, van den 16den dezer n°. 20: maakt bekend, dat de aangifte en registratie van lijf-eigenen, welke ingevolge Publicatie van den 3den juli jl., had moeten zijn volbragt voor of op den laatsten november jl., bij gemelde resolutie op nieuw is opengesteld en verlengd geworden tot ultimo april 1820, na welken tijd het register der lijf-eigenen voor finaal gesloten zal worden gehouden.

Dat naar aanleiding van het verdere bepaalde bij welmelde resolutie, te rekenen van en met primo januarij aanstaande, de voorschreven aangifte en registratie van lijf-eigenen niet meer op het Stadhuis, maar aan het politie kantoor in de *Koestraat*, bij de aldaar tot dat einde vacerende kommissie zal moeten geschieden, des morgens van *acht* tot des middags *één* uur, zon- en feestdagen uitgezonderd.

Dat diensvolgens op nieuw aan de bewooners der onderscheidene wijken en buiten kwartieren zal bekend gemaakt worden, de tijd waarop zij zich, ten voorschreven einde, ter bedoelde plaatsen zullen moeten laten vinden, met zich brengende, alle zoodanige bescheiden, welke duidelijk kunnen doen kennen, dat de personen welke men verlangt te doen registreren, werkelijk lijf-eigenen zijn; wordende bij deze nogmaals alle eigenaren dezelve herinnerd aan het 10de artikel der gedachte publicatie, houdende bepaling, dat alle lijf-eigenen, welke niet binnen den gestelden tijd ter registratie zijn aangegeven, zullen worden beschouwd als geëmancipeerd en van den band der slavernij ontslagen.

Batavia, *den 23 dec.* 1819.

De Resident voornd.

P. H. van LAWICK van PABST.

Bekendmaking.

De Resident van Batavia zal, op daartoe bekomen last, op maandag den 10 januari ten 10 uren, in het openbaar aan de meestbiedenden, op de gewoone voorwaarden en ter gewoone plaats, doen verkoopen:

5000 pikols tin.

Batavia, *den 7 Januari* 1820.

De Resident voornd.

P. H. van LAWICK van PABST.

Bekendmaking.

De kommissaris der marine, als daartoe bij besluit van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal d. d. 21 dezer, no. 7 geautoriseerd, brengt ter kennisse van de gegadigden, dat op zaturdag den 5den februari 1820, des morgens *ten negen uren*, ten overstaan van den onderkommissaris der marine op Zijne Majesteits werf alhier, door Vendumeesteren zal worden opgeveild en aan de meest biedende verkocht; s'rijks koloniale kanonneer-boot no. 7 en de logger *Muntok*, met derzelver masten, boeg sprieten enz: zoo als dezelve aan de equipagie werf alhier zijn liggende.

Voorts twee sloepen en twee jollen, benevens nog een partij onbekwame goederen uit de inventarissen van opgemelden en andere koloniale bodems afkomstig; kunnende de belanghebbenden ter bekoming van informatie en bezigtiging der vaartuigen zich addresseeren ten kantore van den voornd. onder-kommissaris.

Batavia, *den 30 december 1819.*

De kommissaris voornoemd.

MOOIJAART.

Advertentie.

Alzoo de raad van justitie te Batavia, aan *J. G. Sweebe*, in kwaliteit als door denzelven raad benoemd curator over het alhier, ter reede liggend verlaten schip Duke of Wellington met deszelfs toebehoren, gevoerd geweest door wijlen kapitein *Samuel Stout*, heeft verleend appointement van edictale citatie *advalvas curiæ*, tegen alle en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt of pretententie te hebben op het voorzelde verlaten schip Duke of Wellington, met deszelfs toebehoren.

Zoo is het dat ik, *Hendrik Nollemans*, gezworen exploiteur bij den raad van justitie bij deze voor de eerste maal dagvaarde, alle en een iegelijk die vermenen eenig regt of pretentie te hebben, op het boven omschreven alhier ter reede liggend verlaten schip Duke of Wellington met deszelfs toebehoren, om te compareren dan wel gemagtigden te zenden, ter rolle van gezegden raad op donderdag den 3den februari aanstaande, des morgens de klokke half acht uren precies, ten einde hun regt en pretentie te instituëren en sustineren, en voorts te aanhoren zoodanige eisch en conclusie als bij curator ten dage dienende zal doen en nemen, sub pœne dat tegens degene welke daaraan zullen in gebreke blijven, zal worden geimponeerd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia, den 21 december 1819.

De gezworen exploiteur voornoemd,

H. NOLLEMANS.

Advertentie.

Op maandag den 17 januari 1820.

Zal door vendu-meesteren, ten overstaan van eene kommissie van wege den Raad van Justitie te Batavia, verkooping worden gehouden, ter plaatse alwaar ten dien dage vendutie zal gehouden worden, van

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de Groote-rivier, in het blok M, sub no. 4.

Voorts zoo als de gedachte vastigheid ter plaatse voorz. gelegen, en toebehoorende is aan den Chinees *Tio Tjoeli seng*.

Daaromme is er iemand, die eenig regt, actie, of toezegging, op het voorz. perceel, zouden willen pretenderen, en zich oppoferen tegen de voorz. executie en verkooping, die komen en make het mij ondergeteekende bekend.

Die gading heeft om het voorz. perceel te koopen, die kome ten dage, ure, en plaatse voorz., aanhooren de konditien en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorgaande klokslag, aan de puije van het raadhuis te Batavia, op den 1sten januari 1819.

H. NOLLEMANS,

Eerste D. G. E. bij den Raad van Justitie te Batavia.

Advertentie.

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het door den Procureur *Cornelis Johannes de Pecker*, in kwaliteit als benoemde curator over den verlaten boedel van *Bartholomeus Jacobus Dirk van der Wall*, bij rekweste gedane verzoek, aan hem geaccordeert heeft citatie bij edicte, tegens allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tegens voornoemden *van der Wall* mogten vermenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur van welmelden Raad, mits dezen allen en eenen iegelijk, die op en tegens voormelden *Bartholomeus Jacobus Dirk van der Wall*, eenige actie op pretentie sustineren te hebben, mits dezen dagvaarde, om in persoon of door gemagtigden, ter rolle van hun achtbare te compareren, op Woensdag den 19den januarij 1820, 's morgens ten half acht uren, ten einde hunne pretentie aantegeven, te verifieëren, en voorts te procederen als naar regten, sub pœne, dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig silentium.

Aldus gedaan en gepubliceerd voor de puije van den Raad-zaale van Justitie te Samarang, dezen 15den december 1819.

DANIEL PIJL.

Eerste gezw. exploiteur.

Post-kantoor te Batavia.

Namens den Resident van Batavia, wordt ter kennisse van het publiek gebragt, dat aan het Post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven, geopend zijn, om te worden verzonden

naar.	schip.	kapitein.
Amsterdam,	*Union*, (Amer.)	Oxnard.
Dito,	*Henriëtte en Betzij*,	L. Schneiders.
London,	*Canada*, (Engs.)	Spein.
Dito,	*Britania*, Dito.	W. Lake.
St. Malo,	*Les Quatre Freres*, (Frans.)	P. Pointel.

welke in lading liggen en in den loop dezer maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den Post-meester aan de Post-kantoren, te Samarang en Sourabaija, worden bezorgd.

Post kantoor te Batavia, *den 6den januarij* 1819.

De Assistant Resident voor de politie dezer stad.

VAN DER VINNE.

Wisselkours.

Batavia, *den 7den januari* 1820.

Op Holland, 3 m. zigt, 53 à 54 *fl.* per *Sp. mat.*
6 m. zigt, 55 à 56 *fl.* per *dito.*
Op Engeland, 3 m. zigt, 5 à 5/3 per *dito.*
6 m. zigt, 5/3 à 5/6 per *dito.*
Op Bengalen, 1 m. dato. 200 *sicca ropijen* per 100 *Sp. matten.*

Getrouwd,

HUIBERT ADRIAAN VORST.

EN

ALIJDA ELIZABETH MULLER.

Amsterdam, *den 16 junij* 1819.

Mijne tedergeliefde jongste dochter, *Mathilda Johanna Sophia*, wierdt mij op den 30sten december jl. te Sourabaija, door den dood ontrukt.

VAN 'T WOUT.

Batavia, *den 5 jan.* 1820.

Heden nacht verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapen dochter, *Wilhelmine Arnoldine Adriana van Panhuis*, geliefde huisvrouw van

J. OFFERS.

Samarang, *den 1 jan.* 1820.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapen Dochter, *C. H. Knaap*, huisvrouw van

H. F. LIPPE.

Soerakarta, *den 26 dec.* 1819.

*** Op vrijdag den 31 december jl., overleed op haar landgoed Jonkeran, vrouwe *Jacoba Hendrika Knaap*, weduwe van wijlen den heer *Willem Diederik Pielat*, in den ouderdom van 59 jaren en 11½ maand.

D. POPKENS.
J. W. D. de JONGH.
J. F. LEPS.

Batavia, *den 8 jan.* 1820.

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van 23 jaren, de heer *G. Pellikaan*, broeder van

B. PELLIKAAN.

Weltevreden, *den 29 dec.* 1819.

*** De insolvente boedels van wijlen *James Knags & Hermanus Scheij*, aan de Desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk die aan dezelve boedels iets verschuldigd is, of van dezelve te vorderen heeft, bij deze opgeroepen om daarvan opgave te komen doen, ter Secretarij der kamer binnen den tijd van zes weeken, van heden afgerekend.

Batavia, *den 25 dec.* 1819.
Op last van de Desolate boedelkamer,
De Secretaris,
J. C. COX.

*** AL degenen welke iets te pretenderen hebben van, dan wel schuldigd zijn aan de boedels van wijlen de alhier overledenen *J. F. Taunaij*, *Alewijn*, *F. C. Bicker* en *Bourgeon*, worden verzocht daarvan ten spoedigsten aangifte of betaling te doen, ter Weeskamer alhier.

Batavia, *den 8 jan.* 1820.
Op last van de Weeskamer.
De secretaris.
Bij deszelfs absentie.
De boekhouder,
J. G. de BOOSER.

Advertentie.

AL de genen welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den op den 5den december ll., in het militaire hospitaal te Samarang, overledene 2de luitenant van het regiment huzaren nº. 7, *Frank van Suijdam*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken na dato dezes aan deszelfs testamentaire executeuren.

J. Gisser, *ridm. adj.*
J. B. Geniets, *ridm. kwartm.*
H. Sagermans, *1ste luit. van kled.*

Samarang, *den 10 dec.* 1819.

Advertentie.

AL degenen die iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen *J. A. Zwekkert*, in leven gepensioneerd munt-meester, te Sourabaija worden verzocht daarvan opgaven te willen doen voor ultimo januari 1820 aan de gesubstitueerde executeuren.

A. G. de ROOCK.
D. F. MEIJER.

Sourabaija, *den 15 dec.* 1819.

Advertentie.

DIE iets te pretenderen heeft van, of verschuldigt is aan den ondergeteekenden, gelieve hiervan opgave en betaling te doen aan den heere *J. A. Bogaardt*, als deszelfs gemagtigde.

Batavia, *den 17 december* 1819.
I. D. MICHEL.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft van ofte verschuldigd is, aan de nalatenschap van wijlen vrouwe *Aletta Arnolda Reeper*, laast weduwe *Hillebrink*, gelieve daarvan aangave en betaling te doen voor ultimo februari 1820 aan den testamentairen executeur.

NICOLAUS ENGELHARD.

Batavia, *den 19 dec.* 1819.

Advertentie.

AL degenen die iets te vorderen hebben van, dan wel schuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Willem Jacob Veeris*, gelieven aangave of betaling te doen, uiterlijk met ultimo januarij aanstaande, aan den ondergeteekende testamentaire executeur.

C. DANIELS.

Batavia, *den 23 dec.* 1819.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan den heer *L. Schneider*, kapitein van het schip *Henrietta & Betsij*, gelieve daarvan opgave en betaling te doen binnen acht dagen, van heden afgerekend, ten kantore van

ROMSWINCKEL & BRANDT.

Batavia, *den 30 dec.* 1819.

Advertentie.

AL degenen welke iets te vorderen hebben, aan den boedel van wijlen den Wel Edele Gestrenge Heer *Charles Duwels*, in leven 2de luitenant bij het korps der genie, gelieven daarvan opgaven te doen, binnen de tijd van zes weken, aan de ondergeteekenden kommissarissen.

P. H. BARENTZ.
1ste luitenant.
J. N. de CHIERREE.
2de luitenant.

Samarang, *den 26 dec.* 1819.

Advertentie.

AL degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den procureur *J. P. Schill*, op den 31sten december anno passato overleden, worden verzocht om binnen deze loopende maand, daarvan opgave en betaling te doen, ten kantore van *J. van Reenen & Co.* bij de ondergeteekenden executeuren.

J. SCHILL.
J. van REENEN.

Batavia, *den 5 jan.* 1820.

Advertentie.

AL degenen die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen vrouwe *Jacoba Hendrika Knaap*, weduwe van wijlen den heer *Willem Diederik Pielat*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, van heden gerekend, aan den ondergeteekenden testamentaire mede executeur of de geassumeerde executeuren.

D. POPKENS.
J. W. D. de JONGH.
J. F. LEPS.

Batavia, *den 8 jan.* 1820.

Te koop.

EEN tuin gelegen op Molenvliet, voorzien met een nieuwgebouwd woonhuis, stalling, wagenhuis, en verdere bijgebouwen, te bevragen bij mevrouw de weduwe *Caulier* op Molenvliet.

Te huur of te koop.

EEN goed geschikt negotie-huis, met dies twee naast elkander liggende pakhuizen, staande in de jonker-straat tusschen het huis van de heer *David Martijn*, en het negotie-huis van de heer *Brandt & Co.* te bevragen bij den eigenaar

S. van MINDE.

Advertentie.

BIJ *Barbier*, in de buiten Nieuwpoortstraat zijn te bekomen Manilla sigaren, vin de la rose, longbouchon, brandewijn in kisten, geweeren, fraaije laaidoosjes, astraal lampen, en andere goederen meer.

For Sale.

AT *Messrs. Rutter & Co.'s*, a quantity of good CLARET, in bottles, on reasonable terms.

Advertentie.

BIJ *Westermann & DeNijs*, zijn de ondervolgende goederen te bekomen, als Delfsche boter in ½ en ¼ vaatjes, saucijs de bologne, Amerikaansch meel, extra goede madera en roode wijn, dito op vaten, tafel lakens, groene tafelkleeden, nankien, alsmede, pas aangebragte rijst, en verscheide artikelen meer.

Uit de hand te koop.

TEGENS billijke prijzen, mits contante betaling, een partijtje huismeubelen, twee slaven, een bengaalsche palanquin, een bendij, een rij-paard, een paar hollandsche krul honden, als ook eenige boeken, te bevragen bij *M. J. Kuijt* op het Konings-plein, achter het huis van den heer *Matak* op Noordwijk.

Te koop.

DE ondergeteekende heeft onlangs ontvangen per het Hollandsche schip Maria van Antwerpen, een schoon assortiment van Engelsche goederen uitgekoozen expres voor deze markt, bestaande in: Engelsche pale ale in vlessen, aardewerk en glas-werk groot assortiment, catoene goederen, neteldoek, thialij, Engelsche zijde en catoene kant n, staalen waaren, geplatineerde goederen, sadelwerk, spiegels, bijouterie en galanterie, wollen lijnwaat, gemaakte klederen, catoene gaaren, spelden en naalden, strooi en beever hoeden, pasfementen, metalen knopen, handschoenen, wollen tafel kleedjes, parapluies, schrijf kistjes, kurken, &a., als ook madera en roode wijn in vlessen, en selzerwater.

Alsook voor uitvoer, roode wijn in vlessen.

W. P. PATON.

Batavia, *den 30 december* 1819.

Advertentie.

BIJ de ondergeteekenden zijn in zijn geheel te koop, de ondervolgende artikelen, aangebragt per Hollandsche schip Jan en Cornelis, kapitein *J. Duif*, als: Hollandsche boter, hammen en kaas.

J. van REENEN & Co.

Batavia, *den 6 jan.* 1820.

Advertentie.

IN het negotie-huis van de heeren *van Rijck, Prediger & Co.*, wordt opgeslagen en is facturs-gewijze te koop, de met het Nederlandsche schip Sourabaija, kapitein *J. Teunisse*, pas aangebragte lading, bestaande in: madera wijn op pijpen, roode wijn, genever, brandewijn, ligt en zwaar Amsterdamsch bier, booter, hammen, gerookte pater-rib en bil-stukken, gezouten vleesch en spek, ansjovish, astralia lampen, verguld beslag en ornamenten voor meubelen, meubel chitzen, gedrukte cambries, spreijen, geassorteerde neteldoeken, kamerdoek, merinos, mans, vrouwen en kinderen catoenen kousfen, en dito slaapmatten, handschoenen, mans en jongens hoeden, superfijne lakens en kasemieren, dames en kinderen schoenen, medicijnen, speelkaarten, glas- en ijzerwerken, en andere goederen meer.

Batavia, *den 6 jan.* 1820.

Advertentie.

BIJ den ondergeteekenden zijn in zijn geheel ter koop te bekomen de onder-

(*Zie het tweede bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 8*sten* JANUARI, 1820.

(Vervolg der Bijvoegsel.

volgende goederen, per Hollandsch schip de NIEUWE ZEELUST, kapitein *P. Zwart*, van Japan aangebragt, bestaande uit: astrale lampen compleet, snaren, waijers trommeltjes, thee bladen, kopere spijkers vergulde in soort, schutzels, pajongs, kachetten, papier doosen, liqueur kelders, tabaks doosen, werk doosen, werk kistjes, kabaijen, hennip en kanarie zaad, &a.

J. VAN REENEN & Co.

BATAVIA, *den* 7 *jan.* 1820.

Freight for Holland.

ON the good ship THE GENERAL STUART, burthen per register 636 Tons, *Grainger*, commander, has excellent accommodations for passengers. Apply to

Messrs. COLVILLE, JUTTING & CO.

No. 5?, Great River-street.

Voor vracht naar Holland.

HET gekoperde fregat schip MARIA, kapitein *C. W. Hammar*, groot 330 tonnen, zal gereed zijn om vracht in te nemen aanstaande maand, addres bij

W. P. PATON.

BATAVIA, *den* 31 *december* 1819.

Vracht en Passagie.

NAAR CALCUTTA, over BENCOOLEN en MADRAS, met het snelzijlende nieuwe gekooperde schip STANMORE, kapitein *H. B. Torksje*, groot 381 tonnen, zal in den loop der aanstaande week zijlen, hebbende reeds een groot gedeelte der vracht geëngageerd, is bijzonder ruim en gemakkelijk ingericht voor passagiers. Addres aan den kapitein of bij de heeren *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, *den* 23 *dec.* 1819.

Freight and Passage,

FOR CALCUTTA, touching at BENCOOLEN and MADRAS, with the new, fast-sailing, coppered, Ship STANMORE, Captain *H. B. Torlesse*, 381 Tons burthen, having already engaged great part of her Cargo, will sail in the course of next week, and has excellent accommodations for Passengers; apply to the Captain or to Messrs. *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, 23*d Dec.* 1819.

Vracht en Passage,

NAAR AMSTERDAM, met het snelzijlende gekoperde schip SOURABAIJA, kapitein *J. Teunisse*, groot cirka 240 lasten, adres ten kantoore van de heeren

VAN RIJCK, PREDIGER & Co.

BATAVIA, *den* 7 *jan.* 1820.

Advertentie.

DE vriendschap en veelvuldige goedheden, welke de teekenaar in een zeventienjaarig verblijf op Java genoten heeft, maakt het hem tot een der aangenaamste pligten, daar voor zijnen vrienden dank te zeggen en hun bij zijn vertrek naar het Vaderland, van harten eene voortdurende gezondheid en voorspoed toetewenschen.

ANDRIES DE WILDE.

BATAVIA, *den* 20 *dec.* 1819.

Advertentie.

BIJ den ondergeteekenden op Molenvliet zijn voor contante betaling nog te bekomen, eenige weinige exemplaren der leerredenen van professor *van der Palm;* acht deelen compleet tegens *f* 24 Indisch. Zoo ook van de bijbel voor de jeugd, door denzelve, mede acht stukjes à *f* 12 Indisch.

A. BUSSINGH.

BATAVIA, *den* 24 *dec.* 1819.

L'INSTITUTION Française tenûe par *Mr. Didet*, commencera ses exercices littéraires sous peu de jours dans le local de l'instruction publique à Weltevreden.

Bekendmaking.

WIJ hebben het genoegen bij deze kennis te geeven van de admissie van den heer *Frederick Herman Spengler*, als een deelhebber in ons negotie-huis.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

BATAVIA, 1*ste januari* 1820.

Advertisement.

WE have the pleasure to announce to the public the admission of Mr. *Frederich Herman Spengler*, as a partner in our concern.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

BATAVIA, 1*st January* 1820.

Advertentie.

DE heeren *Boudet & Chasteau*, geven mits deze aan het publiek te kennen, dat er in hun pakhuis in de nacht tusschen den 18 en 19 dezer een diefstal gepleegd is, van onderscheidene koopwaaren, bestaande in linnen, zijde-stoffen, casimieren, catoene kousen, &a. &a. grijze en zwarte hoeden, waarvan de grijze gemerkt zijn met een hartje, beschreven *d'Evrard de Marseille* doch voornamentlijk drie fraaije pendulen, waarvan een staande, de andere staande op vier vergulde pilaaren, en de derde, met de figuren van *Paul en Virginie*; degene die den dader zal kan aantoonen, zal voor zijne moeite eene goede belooning genieten.

BOUDET & CHASTEAU.

BATAVIA, *den* 23 *december* 1819.

Gestolen.

BIJ den ondergeteekende in het Kampement Weltevreden in de nacht van den 24 december:

Een goud horologie met dito ketting zijnde een tinne kooper plat formaat, witte plaat en goude wijzer.

Twee nieuwe Engelsche jagt geweren met enkelde lopen de maker bek nd *Aston*, Londen.

Een vergulde pook met ijvoor gevest.

Die hiervan eenige informatie geven kan, zal daar voor eene behoorlijke belooning genieten.

F. THIERENS WILTENAER.

Whereas,

A SMALL BOX, marked I. D. containing JEWELLERY, which came out of the LORD WELLINGTON, Captain *Anderson*, consigned to *John Dalton*, Batavia, appears to have been lost or mislaid since the arrival of that ship in these roads; this is to give notice, that any information relative to the said package, will be thankfully received by the aforesaid *John Dalton*, and any expence paid that may have occurred, East-side, Great-river-street, Batavia.

Advertentie.

DE pachter van de wagen pacht en het oorgeld der paarden, *I-o Koeijko*, maakt bij deze een iegelijk wien zulks mogte aangaan, bekend: dat hij gedurende de maand januarij 1820 tot dat einde, aan de woning van den gewezen pachter, op de hoek van Passaar-lama in de Chineesche-kamp, zal vaceeren, des maandag, dingsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaturdag, van acht tot twaalf uren, ten einde aldaar te noteeren, de opgave van het getal paarden, dat een ieder zal goedvinden dit jaar aantehouden, en in februari en maart te ontvangen, de daar voor verschuldigde pacht-penningen; zoo mede voor het begieten der wegen, na rato van het getal paarden dat door een ieder zal worden opgegeven, op pæne van anderzints te vervallen in de bepaalde boete ingevolge pacht-conditien, voor degenen die nalatig blijven voorschreve opgave en betaling, binnen de gestipuleerde tijd, te doen.

I-O KOEIJKO.

BATAVIA, *den* 6 *jan.* 1820.

Advertentie.

DE ondergeteekende deze kolonie verlatende, steld tot zijne generale gemagtigden aan de heeren van *Rijck, Prediger en Co.*, zoo voor zijn privé als voor zijne lading; hebbende gemelde heeren zich wel willen belasten met het beheer daarvan.

Hij noodigd andermaal alle zijne debiteuren, welke tot nu nog in gebreke zijn gebleven hunne rekeningen te voldoen, om zulks ten spoedigste te vereffenen met opgemelde heeren, ten einde het onaangenaame voortekomen van hiertoe te worden genoodzaakt. Kunnende al degenen welke nog eenige pretensie op den ondergeteekende mogten hebben zich alzoo adresseren ten kantore voormeld.

Voorts maakt hij bij deze bekend, dat zijn scheeps chirurgijn *Hendrick Tiel*, na uit deszelfs arrest aan boord van 's lands wachtschip Nassau, door den commandeerenden officier aan land te zijn gezonden, zich heeft geäbsenteerd en zoodaniglijk heeft schuil gehouden, dat men geen spoor van zijn verblijf konde vinden, verlatende dus zijn dienst zonder verantwoording der zaak welke onder zijn beheer stondt, waarom ik hem bij deze het regt ontzeg van eenige aanspraak op het schip, den schipper of gemagtigden van dien hier ter lande; zullende zijne zaak bij arrivement te Amsterdam overgegeven worden in handen van den heere Waterschout aldaar om te worden onderzocht en beslist.

De gezaghebber van het schip Elizabeth.

C. PAKES.

BATAVIA, *den* 8 *jan.* 1820.

Benoodigd.

EEN Officier of Stuurman aan boord van een Hollandsch Schip, iemand zig daartoe gelievende te engageeren en de kapaciteiten daartoe hebbende, adresseeren zich ten kantore van

J. VAN REENEN & C°.

BATAVIA, *den* 6 *Jan.* 1820.

Beurs.

DE directie der Beurs, verzoekt de heeren inteekenaren eene vergadering bij te wonen, op woensdag den 12 januarij ten 12 uren.

J. P. M'DONNELL.
J. VAN REENEN.
PHILIP SKELTON.
F. A. BRANDT.

JAVASCHE ZEE ASSURANTIE SOCIETEIT.

ALGEMEENE VERGADERING van *Actie-houders*, en *Verkiezing* van *Directeuren*, op woensdag den 12den januarij 1820, des voormiddags ten 10 uren, in het lokaal op de beurs.

BATAVIA, *den* 23 *december* 1819.

De secretaris der Javasche Zee Assurantie Societeit voornoemd.

H. BLOM.

ALGEMEENE VERGADERING in de Societeit *de Harmonie*, te Rijswijk, op maandag den 10den januarij 1820, 's avonds ten 7 uren.

SAMPSON.
Secretaris.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.